

...sėjo 6-tą dieną...
...KALBOS...
...T. IŠVAŽI...
...bo porai dienų...
...imatyti, pasikalb...
...aksminti, ir išš...
...e ramią sąžinę...
...o giminių Lietu...
...esu Lietuvių...
...ninkas. Tautos...
...tininkų Sąjunga...
...Philadelphiaj...
...sėjo mėnesio 14...
...Tai lygiai prieš...
...laiko; ir jis jau...
...0,00 Lietuvos...
...iuntė į Vokietij...
...ai pabėgėlių nu...
...nijos. \$125.00...
...Lietuvos tren...
...je. Be to, pagel...
...tiesioginiai pas...
...jon dar \$160. Iš...
...ums. Ir šiandien...
...me tik apie \$20...
...Tai mažas kiekis...
...Tas vedame dery...
...ikos Raudonųjų...
...ydami Lietuvą...
...s pagelbos. Raud...
...pagelbą žada teik...
...e eilėje prašo par...
...to, kai tik okupu...
...leis, kai tik Liet...
...uos, reikės sipū...
...aištų labai skub...
...iai turime gelbēt...
...is tukstančių tes...
...Altajaus kraite...
...Tam viskam reiki...
...iššos.
...oresterio Lietu...
...Tautos Fondo...
...apie \$40.00. Ai...
...kviečiu visą g...
...isiją publika, an...
...diek kas išgal...
...as aukautojū...
...mino ženklius...
...tik bendradar...
...pasilaikysme...
...ai. Priimdami...
...ite prasome jus...
...lietuviškas ir...
...administracijos...
...ly jums ir plati...
...s ženklius. Be...
...kiekvienas dō...
...am nors Lietu...
...šaras. Fondas...
...Fondo darbuoto...
...is Lietuvos vokie...
...imdami. Už tai...
...as iki šiam laik...
...ausia, sušelpė...
...idų turėjo ma...
...kitos lėšos ap...
...eigu, o aukos n...
...os tik tam tik...
...oys pasikria...
...kviečiu, 1941 m. rug...
...LIETUVIAI...
...GYKITE IR PLAT...
...MERIKOS LIETU...
...Test Range &...
...FUEL...
...OIL...
...bury St. Coal...
...COMPANY...
...lbury St., Worcester...
...Tel. Dial 2-7807...
...KIOS RUBIES AM...
...Anglijos Kabin...
...slynieji Anglij...
...Specialistikum...
...os Rusijos Alie...
...ir Kural...
...LA ir KRUKON...
...5-5746 or 6-1175...
...V. Bacins...
...AL ESTATE BROK...
...ERTIES AVAILAB...
...RENTAL...
...nting Worcester...
...of Mortgage a...
...MILLBURY ST...
...Worcester, Mass...
...ristatomi į Nam...
...ir Importuoti...
...ard Yanove...
...ACKAGE STOR...
...Visokias Alfab...
...is, Lietuvišk...
...gntine, Vyn ir...
...MILLBURY GAT...
...Tel. 2-3381...
...Pask laikraščio 'I Laisvė,'...
...Lietuvoje dar niekad...
...mačiusios tiek daug žmo...
...Transjuoanų per radija...
...klausosi visame krašte...
...žmonijai žmonijai. Po pamal...
...dama giesmę už Tėvy-

LIETUVOS ŽINIOS

...sudarė dar ant...
...ka, kai Lietuvos ka...
...kuri perėitais metais...
...arta į rusų armija, susi...
...vokiečiai kovoję prieš...
...Būvęs Lietuvos pasiun...
...tyne ministris Škirpa...
...progos nuvažiuoti iš Ber...
...nų ir kaip vyriausybės...
...pakeistas ministe...
...miniku Ambrzevičium...
...vyriausybę pasiuntė te...
...reicho kancleriu Hitle...
...rašė jo pripažinimo...
...laiku ji bendradarbiavo...
...kariuomene po to...
...krastį. Kai reicho...
...Lohse prieš porą sa...
...vyko Kaunas, vyriaun...
...dėjo su juo derybas...
...paškos buvo neigiamos...
...paskutinis žygis...
...uždėjimas ant Nejo...
...Kareivio kapo prieš...
...ms. Ir šiandien...
...Kaune. Tai įvyko...
...ka, kai vokiečių kareivis...
...Klaipėdos vardą nuo pam...
...Tas pavadinimas ten...
...tikio, nes Klaipėda 1939...
...buvo prijungta prie Vo...

No. 37-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 13-tą RUGSĖJO (SEPT.) 1941 M. Kaina 5 centai VOL. XXII

NACIAI SKANDINA S. V. LAIVUS; S. V. SANTYKIAI SU ASIM ITEMTI

BAISIOS SKERDYNĖS NACIŲ SU BOLŠEVIKAIS EINA VISU KARO FRONTU

MASKVA. — Rusai, norėdami sulaukyti nacių pirmynžangą Leningrado link, pradėjo ofensyvą Kievo ruože ir ten sakoma nukovė 30,000 nacių.

BERLYNAS skelbia, kad Leningradas galutinai apsuptas ir vokiečių orlaiviai skraido virš jo mėtydami atsišaukimus, kuriuose kviečia Leningrado gyventojus pasiduoti be kraujo praliejimo.

Vokiečiai dabar daro ofensyvą ant Murmansko ir Odessos. Visu frontu, nuo Juodųjų Jūrų iki Arktiko vandenyno eina baisūs mušiai. Jei tuose mušiuose rusams pasisektų atsispirti prieš vokiečius, tai pastarieiems tektų žiemavoti neužėmus Maskvos.

Lietuvos Atstovo Nota Vašingtonui

Washington, D. C. — Rugsėjo 3 dienos notoje Amerikos Vyriausybei Lietuvos Atstovas, Igaliausias Ministras P. Zadeikis, plačiai išlėstė Lietuvos tarptautinę padėtį, pabrėždamas lietuvių Tautos viltį ir pastangas atgauti laisvę ir nepriklausomybę drauge su kitomis dabar pavergtomis tautomis.

Lietuvių Tautinės Tarybos Nariai Atsistatydino

Is Kauno patirta, kad administracijos organas, kuris sudarytas prie Vokietijos generalio komisaro Lietuvoje, pavadintas generaline taryba, o jos nariai — tarėjais.

Pasirodo, kad Dr. Pranas Meškauskas — Germanas paskirtas tarėju švietimo reikalams. Jo padėjėju paskirtas Vytautas Jakševičius — Alantas, savo laikui būvęs "Lietuvos Aido" vyriausiasis redaktorius. V. Jakševičius — Alantas yra studijavęs literatūrą Prancūzijoje. Jis yra parašęs nemažą apysakų, o jo scenos veikalą "Užtvanka" yra pastatęs valstybinis teatras. Literatūroje ir žurnalistikoje jis pasirašinėdavo "Alanto" vardu. Kurį laiką jis dirbo Lietuvos Teleqramų Agentūros "Eltos" redakcijoje. Trumpai prieš bolševikų okupaciją V. Jakševičius — Alantas išleido veikalą "Žygiuojanti tauta", kuriame autorius pasisako ideologiniais lietuvių tautos klausimais. Bolševikų okupacijos laikais jis gyveno, kaip politinis pabėgėlis, Berlyne.

AMERIKOS LAIVAI APGINS IR APSAUGOS PREKYBINIUS LAIVUS

Washington, D. C. — Prezdentas Rooseveltas kalbėdamas J. V. žmonėms, paaiškino šaltus tikrus tarptautinius krizio faktus, aiškioje anglų kalboje. Jisai pareiškė: "naciai, jau nuskandino tris ar daugiau J. V. prekybinių laivų vežančių pašta, maistą ir atsargą Grenlandijon, nenustos pakol nepsieks musų pačių žemę. Tais J. V. laivų nuskandinimais, naciai nori būti viešpačiais visų jūrų, nori užvaldyti ir pavergti visą pasaulį. Amerikai yra rimtas pavojus. Juros turi būti laisvos visiems, nepaisant, kad naciai kaip gyvatė, nori įkasti. Jungtinės Valstyjos nelauks — kaip kitos šalys padarė klaidą — iki priešas pagriebs.

Gauta žinių, kad trys lietuvių tautinės vyriausybės nariai — prof. B. Vitkus, M. Mackevičius ir J. Matulionis, — kurie laikinai turėjo eiti generalinės tarybos tarėjų pareigas, atsistatydino. Tokiu būdu, nė vienas tautinės vyriausybės narys neįėjė į Vokietijos komisaro paskirtą generalinę tarybą. Kas paskirti naujais tarėjais, žinių dar neturima.

Buvome jau rašę, kad generalinės tarybos, sudarytos Vokietijos komisaro Lietuvoje, tarėjais paskirti inž. K. Brunius ir Puodžius.

Apie šiuos asmenis patirta tokių biografinių žinių: Klemensas, Bronius yra gimęs 1906 m. Šėduvos valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Jis yra baigęs Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune diplomuoto statybos inžinieriaus laipsniu. Inž. K. Brunius Lietuvoje buvo žinomas kaip aktingas prof. A. Voldemaro šalininkas.

Stanislovas Puodžius yra gimęs 1896 m. Zarasų apskrityje, Dusetų valsčiuje. Prieš bolševikų okupaciją jis buvo Zarasų burmistras.

bus? Kokia nauda net iš angliu garantijos bus, kuomet vargu net ne įmanoma, kad jie siųstų užtiktinai didelę ekspediciją į Vidurinę Europą atstatyti Lenkiją, iš kurios jokios naudos net negalima tikėtis?

Taipgi ta stambi lenkų tautiečių auka buvo visai bergėdžia. Dar blogiau, nes rusai, visais galimais ir net nenumatomais atsitikimais, veiks lenkų nenaudai. Jei lenkų vadai to nenumato ir nesupranta, tai lenkų tautos ateitis labai tamsi ir beviltinga.

VOKIEČIAI NAUJĄ LIETUVOS VYRIAUSYBĘ PRIVERTĖ PASITRAUKTI

Iš Ziuricho laikraščio "Neue Zürcher Zeitung" pranešimo seka, kad laikinoji Lietuvos vyriausybė, susidariusi sukilimo prieš bolševikus pasėkoje ir paskelbusi Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymą, yra pasitraukusi. Paskyrus Lietuvos Vokietijos reicho komisarą, Lietuvos vyriausybę, matomai, buvo priversta pasitraukti, tačiau prieš pasitraukdama ji yra įteikusi protestą.

Minėto laikraščio korespondento iš Berlyno pranešimas skamba taip: "Sprendimai, kuriuos vokiečiai priima dėl Rytų politinio formavimo, vis labiau aiškėja ryšium su vokiečių užkariavimų žengimu Sovietų Sąjungos teritorijoje. Oficialinių pranešimų tuo reikalu nedaroma ir jų ilgesni laiką dar netenka laukti, tačiau tuo įdomesnės yra jau paskelbtos atskiros priemonės, kurių visai neslepama.

Vokiečių Ostlandas, Tai Lietuvos 14-to Šimtmečio Žemės

Lietuva ir Latvija iki Dauguvos pavestos reicho komisarui kaip "Ostland." Rsacho komisaru dar liepos 17 d. Hitleris paskyrė buv. Slezvigo - Holsteino gauleiterį Lohse. Galima laukti, kad artimiausiu laiku šiam reicho komisarui, kaip tik leis karinė padėtis, bus pavesta likusi Latvijos siaurės dalis, Estija ir milžiniška Gudijos teritorija ties Dniepru ir Pripete. Tokiu būdu būsiamasis "Ostland" pavirs didžiule teritorija, kurią tegalima lyginti su 14-to amžiaus istorine Lietuva. Tuo sprendimu yra išsirišęs ginčas, kilęs tarp Vokietijos ir Lietuvos vyriausybės, kuri spontaniškai susidarė trumpai prieš vokiečių okupaciją. Ši vyriausybė, pareiškusi protestą, susilikvidavo. Iš lietuvių sudarytos įstajog greičiausia ateityje vaidins tokį pat vaidmenį, kaip Serbijoje ir generalinėje gubernaturoje vietinių gyventojų atstovai lo kalinėje administracijoje. Reicho komisaras "Ostlandui" kol kas reziduoją Kaune, tačiau vėliau jis persikels į Rygą. Lietuvai ir

Latvi jai jis jau paskyrė generalinius komisarus. Nuo rugpjūčio 1 d. Rygoje išėina laikraštis "Deutsche Zeitung im Ostland." Ryšium su greit žygiuojančia vokiečių kariuomene į Ukrainą, kykla klausimas, kaip manoma politiška tvarkyti šį sritis. Nežinant to, kad Ukraina tiktai tarp 1917 ir 1921 metų vedė sunkiai kovojamą laisvą gyvenimą, po to kai ji 17-tam šimtmetyje buvo Maskvos užkariauta, tuo tarpu kai Pabaltijo valstybės išbuvo nepriklausomos 20 metų, vis dėlto Ukrainiečių nacionalizmas palaikė ir visokeriopai rėmė. Tokiu būdu buvusios Rytų Galicijos atskyrimas nuo likusios Ukrainos daugelį žmonių nemažai parbėškė, tuo labiau, kad Rytų Galicija buvo ukrainiečių nacionalizmo lopšys. Tad tenka didžiausiu susidomėjimu stebėti, kokių būdu Vokietija spres politines problemas šiame krašte, kuris karo ūkio atžvilgiu sudaro vertingiausių sričių".

Iš švedų laikraščių gauta tokių žinių apie padėtį Lietuvoje:

Vokiečiai Draudžia Kaune Iškelti Trispalvę Vėliavą ir Giedoti "Lietuva Tėvynė Musų"

"Dagens Nyheter" rašo: "Naujoji Lietuvos vyriausybė, kuri paskelbė krašto savistovumą ir nepriklausomybę, kaip tęsinį nepriklausomos valstybės, gyvavusios 1920-1940 metais, dabar jau nebeegzistuoja. Kaip pranešama iš Lietuvos, vyriausybė atsistatydino po eilės bergėdžių derybų su reicho komisaru Lohse. Drauge su šita vyriausybe išnyksta paskutinė institucija, kuri primena Lietuvos savistovumą. Sykiu pranešama iš Kauno, kad ten uždrausta iškabinėti geltoną-žalią-raudoną vėliavą, kuri yra Lietuvos laisvės simbolis. Taip pat uždrausta groti ar giedoti tautos himną.

ŽINOS IŠ LIETUVOS

— ELTA skelbia: Lietuvos apskrėčių ir miestų viršūninkai ir burmistrai organizuoja miestuose ir miesteliuose sudegusių ar sugriautų trobesių likučių tvarkymą, renkant ir kaupiant akmenis, plytas, pusplytes, statybinį laužą, apdegusią miško ir kitokią medžiagą.

Miško medžiagą paima į savo globą. Iš vietoje esančių matiniųkų suorganizuojamos brigados, kurios sužymi sugriautų ar apdegusių miestų bei miestelių dabartinę buklę, pažymėdami ant planų sunaikintuose kvartaluose atskirų sklypų ribas. Šie planai bus reikalingi skubiam sunaikintų kvartalų perprojektavimui.

Be to, surašoma, kiek šeimų ir kiek asmenų liko be pastogės. Nustatyti, kiek sunaikinta viešojo pobūdžio trobesių, kaip tai

mokyklų, ligoninių, bažnyčių ir kt., kokia jų buvusi kvadratura ir kubatura. Visos šios žinios siunčiamos Komunalinio Ūkio Administracijai, Kaunas, Putvinskio g. Nr. 27.

— Suomij šaltiniai informuoja, kad Talino srityje, į kurią vokiečių kariuomenė suvarė raudonąją armiją, atsidūrė apie 100,000 bolševikų karių ir daug lietuvių, latvių bei estų civilinių komunistų. Šie asmenys patekė Estijoje, bėgdami nuo vokiečių kariuomenės. Jie, nepasitikėdami Maskolijos apsauga, nutarę pasitraukti į šiaurę ir ten išlaukti karo audros galo. Dabar šie bolševikų pataikunai atsidūrė baisesion padėtin, nes vokiečių kariuomenė apsaudo visą šią apsuptą teritoriją, kurioje siauciančios epidemijos, be to, labai stinging maisto ir beveik visai nebelikę pastogių.

20,000 LENKŲ AUKA RAUDONAJAM SMAKUI

žinios mus pasiekia, kad Rusijos raudonasis despotas, Stalinas pasirašė sutartį garantuodamas Lenkijai Nepriklausomybę. Lenkai iš savo pusės iš Stalino ištremtų lenkų suorganizavo divizioną kariuomenės Rusijoj ir pasiuntė kovoti prieš vokiečius. Po pirmo susirėmimo su vokiečiais, iš 20,000 gyvais liko 200, kurie dabar vokiečių belaisvė. Taigi, lenkų tautos vadai paa-

kojo 20,000 lenkų raudonajam smakui ginti, už tai, kad ji patikėjo Stalino garantijai. Kuri jokios reikšmės neturi. Jei Rusija laimėtų, tai raudonųjų mongolų gaujos sunaikintų visą Vakarų civilizaciją ir išpajautų visą Baltąją rasę, neišskyrus nei baltiesnių lenkų. Rusijai pralaimėjus, tos Stalino garantijos ir tie 20,000 žuvusių lenkų neušvėjais. Kokia nauda iš Stalino garantijos bus, kai nei Stalino nei jo raudonosios armijos ne-

LIETUVIAI AMERIKOJ

NEW BRITAIN, CONN

Visi Rengiasi į Pajurį su Mokyklos Chorisėmis Dvejais Autobusais Važiuoti. Nauja Meno Mokytoja Musų Mokykloje. Mokyklos Mergaičių Choras Duos Koncertą Gegužinėje.

Vietos lietuviai, seni ir jauni, visi rengiasi važiuoti į paskutinį vasarišką išvažiavimą, kurs įvyks sekmadienį, rugsėjo 14-tą, Sea Cliff Parke pajury, New Havene. Šis išvažiavimas bus bene pirmas tokis šios valstijos istorijoje su milžinišku koncertu, kurį išpildys New Britaino Mokyklos Mergaičių Choras po vadovystę mokytojos-chorvedės p-lės M. Čeponytės. Dalyvaus daug jaunimo iš kitų miestų ir visas mokytojų kadras, nes išvažiavimas rengiamas mokyklų naudai. New Britaino lietuviai žada pripildyti porą autobusų ir kartu su chorisėmis keliauti į pajurį linksmoje ekskursijoje.

Šį metų mūsų lietuviška mokykla turės naują meno mokytoją, nes ligi šiol mokytojavusi gerb. p-lė Izabelė Jankeliunaitė atsistatydino, jos vietą užimsią kita jauna talentinga lietuvaitė menininkė, p-lė M. Čeponytė, žymi chorvedė, dainų ir muzikos mokytoja, taip pranešė SLA. mokyklų k-to pirm. p. Walter M. Chase, kuris pastaromis dienomis pas mus apsilankė pasitarimui su tėvų komitetu mokyklos reikalais.

Taipgi, tenka pažymėti, kad atidaryti ir veikia mūsų miesto lietuviški mokytojų kursai, kuriuos veda mokytojas p. Jonas Poškus, Jr. Yra žinių, kad šį metų lietuviškos mokyklos susilauks didesnio kadro mokytojų, nes tikimasi, kad mokinių skaičius padidėsia.

Teko patirti, kad scenos meno specialistas, gerb. p. Lukas žada šį metų patarnauti musų mokyklai, surežisuoti gražų veikalą ir pamokyti mokinius vaidinimo. Žodžiu, New Britaino lietuvių jaunimas ir suaugę turės progą mokytis ne tik tai lietuviškos kalbos ir rašto,

bet ir meniškų dalykų. Tad patartina lietuviams tėvams pasinaudoti mokykla ir leisti savo vaikus mokytis ir lavinti jų jaunus talentus.

V. M. K.

PHILADELPHIA, PA.

BIAURI ŽMOGŽUDYSTĖ

Rugpjūčio 30 d. Philadelphiajos anglų spauda, rytiniam Inquirer, patalpino šiurpulingą žmogžudžio elgesį. Žmogžudys, Jarvis R. Catos, 36 metų, pasižymėjo bausia žmogžudyste. Žmogžudys turėjo darbą garadžiuje. Kada jo meilužė po mėnesio sugyvenimo, sugrįžo pasivažiavę į garadžių, žmogžudys, Catos, tuoj nužudė; nužudęs jos kuną išvežė į kitą garadžių ir paliko. Dingusios merginos ėmė policija ieškoti. Tik svetimas lietsargis, kurį buvo pasiskolinusi nuo kitos draugės, išdavė žmogžudį. Mat, tą lietsargį policija surado pas žmogžudį ir todėl mylimos žmogžudys J. R. Catos suareštuotas. Jis prisipažino kaltu nužudyme net 10 moterų. Kaltninkas pasisakė, kad New York'e ir Washington'e daug moterų nužudęs, kurias jis norėjęs suskaičiuoti ant pirštų — susimaišęs skaičius, tik suskaičius ligi 7 nužudytų, bet paskui suskaičius visą 10 nužudytųjų, kurių ir vardai tilpo spaudoje.

Ta baisi žmogžudystė įėjus aikštėn pasirodė, kad tai buvęs "meilės" kerštas.

Ar nebutų vietoj įspėjimas ir įrodymas jaunuomenei ypatingai merginoms, kad su nežinomis nesivažinėti — nedraugauti, kad išvengtos tokios šiurpulingos įvykių. Šiais laikais nemažai randasi "kidnaperių", kurie pasigauna jaunas mergaites; toms žiniomis yra pripildyta anglų spauda. Daugiau atsargumo, kad neatidavus gyvybės ir nežinomas rankas.

VISŲ SV. VARDŲ DRAUGIJOS NARIŲ ŽINIAI

Visiem šv. Vardo dr-jos nariams Komunija bus dalinama sekmadienį, rugs. 14-tą, Sv. Kazimiero bažnyčioje, 7:30 iš ryto. Visi nariai kviečiami imti dalyvumą, išklausti mišiu, kurios visų vardu draugijos narių yra užrašytos.

K. D.

BROOKLYN, N. Y.

ATSISĀUKIMAS Į BROLIUS LIETUVIUS

Gerbiami preteliai, lietuviai! Mes, lietuviai, iš prieglaudės namų, maldaujam, gal nekuri turėtumėt atliekamų knygų mums paaukaut; mes esam kelias lietuvių šitoj prieglaudoj ir mums labai būtų malonu, kad suselptumėt ir išpildytumėt mūsų prašymą, nes gyvenimas mus prie to privedė, kad turim prašyti jusų pagalbos. Iš kalno tariame sirdingai ačiū už knygas, kurias medžiam siųstų po šiuo antrašu:

John Shislosky, % Little Sisters of the Poor, De Valle and Bushwick Aves, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVIŲ

PAMOKA BUSIANTIEMS UKININKAMS Amerikos Busiantių Ukininkų nariai, Eutawville, South Carolina, mokinasi kaip praušti ir prižiūrėti veršį, vadovaujant Henry McKnight, F.F.A. prižiūrėtoju. Mergaitės prausia veršio dešinį šoną, gi bernaičiai kitą šoną. F.F.A. klubo nariai yra nuo 10 iki 18 metų.

SVETIMŲ VIETŲ VARDAI AMERIKĖ

Geografijos studentas, žiūrėdamas į Jung. Valstijų žemėlapi, mato labai daug kuojvairiausių vardų. Jis mato, jog daug miestų, kaimų ir kitų vietų, neša "iš svetimų šalių" pasisavintus vardus. Kaip Amerikos žemėlapis išaiškina šituos "svetimus vardus" šalyje, kur istorija mums praneša, jog pradžioje tik anglai apgyveno?

Pirmosios originalės kolonijos — jų buvo trylika — kurios sudarė Jung. Valstijas Valstijų pradži, savo apgyventoms vietoms davė indijonų vardus, bet miestams, miesteliams, ir kaimams skolino nuo angliškių miestų ir Anglijos karalių vardus. Tai nėra stebėtina, nes kaip minėjome, daugumas gyventojų paėjo iš Anglijos. Ir kai jie paėmė kolonijas nuo holandų ir švedų jie suanglino vardus miestams.

NEW BRITAIN, CONN.

Permainytas laikas del Lietuviškos Radio programos. Pirmiaus buvo sekmadieniais 10 v. ryte, o dabar bus nauju laiku — 11-tą val. ryte sekmadienį, pradedant su rugsėjo 14-tą, bet tas pakeitimas bus tik ant trumpo laiko.

Jau penktas metas kai New Britaine ir Hartforde gyvuoja Lietuviškas Radio Programas iš stotie WNBC, no. 1410. Šioji programa teikia daug gražių lietuviškų laudies dainų, kurias daugiausiai išpildo Lietuvių Radio choras po vadovystę p-lės Marytės Čeponytės. Tarkiai buna ir iš kitų kolonijų dainininkų. Žodžiu sakant, šioji Lietuviška Radio Programa patinka visiems, nes joje nėra naudojama joki politika ar ypatingumai. Už tirumą didelę garbę priklauso programos vedėjams.

Dabartiniu laiku WNBC stotis yra padidinta iki 5000 elektrikos jėgos (watt), tai galima sakyti, kad yra viena iš stipriausių lietuviškų radijo programų visoj Amerikoje. Bet yra savaimi suprantama, kad už galimą stotį reikia mokėti ir daugiau pinigų. Tad del to tikslo, del palaikymo Lietuviškos Radio Programos, yra rengiamas piknikas, rugs. (Sept.) 21, 1941 m., Schuetzen Parke, New Britain, Conn. Visas pelnas bus sunaudotas del lietuviškos dainos oro bangomis.

Gerbiamieji, ši lietuviška radijo programa yra pasitaravusi visiems lietuviams. Turbut nėra Conn. valstijoj lietuvių organizacijos bei draugijos, kurios vardas nebut skambėjęs oro bangomis.

Taigi, dabarties ir yra kiekvieno lietuvi pareiga prisidėti prie palaikymo to gražaus darbo, kuris neša garbę musų tautai. Tad visi atsilankykite į viršų pžymėtą pikniką. Šokiams gros Prano Pakėno Radijo orkestras.

Jeigu tą dienų butų lietaus, tai piknikas vistic bus, nes yra daug vietos po pastoge, kur gali tilpti suvirš 1000 žmonių.

Rugsėjo 14 d. 11-tą val. ryte oro bangomis programa bus sekanti: dainuos jaunų vyrų choras iš Hartford, vadovystėje panelės Marytės Čeponytės. Kalbės J. Medonis iš Hartfordo. Pranešimai ir muzika. L.R.P.V.

ty ir miestelių. Bet irgi randame "svetimų vardų" geografijoj kolonij, kurios tapo Jung. Valstijos po revoliucijos karu.

VIRGINIA įsteigta 1607 m. buvo pirmą nuolatinę angliška kolonija. Žiūrėdami į jos geografiją, randame labai daug vardų paeinančių nuo karalių. "Jamestown" pirmą apgyventa vieta paėmė vardą nuo karaliaus James; kitas miestas "Buckingham" gavo vardą nuo Anglijos karaliaus rumų Anglijoj. Apskričių vardai King William, Princess Anne, King ir Queen, parodo Anglijos aukštų ponų įtekmę ant žmonių.

Virginijos pradžioje buvo mažas skaitlius vokiečių, prancūzų, lenkų, italų ir kitų tautų, bet daug daugiau atvyko po pasirašymo Nepriklausomybės Deklaracijos.

Šiandien Virginijoj matome vardas "Achilles", "Alpha" ir "Troy". Tie vardai aiškiai paeina nuo graikiškų pasakų ir istoriškų vietų ir žmonių. Italai davė vardus Genoa, Naples ir Seneca, vienas miestas vadintas Casanova, kitas nemirtingo poeto vardu "Dante". Francija užvardino "Avalon, Champlain ir Lyons". Vokiški kolonistai įsteigė "Germania" — šiandien tos vietos nėra, bet "Spotsylvania", kuri neša vardą gubernatoriaus Spotswood vis lieka. Kiti vokiški vardai yra "Baden, Cologne ir Strassburg". Miestas Pulaski garbina garsų Nepriklausomybės karo lenkišką vadą. Matome holandiškus vardus "Amsterdam" ir "Holland", airiškus "Belfast Hills" ir "Dublin".

Nuo Ringgold matome, kad skandinavai gana anksti apsigyveno Virginijoj. Miestui "Adria", Tazewell apskrityje, vardą davė pietiniai slavai, atminčiai Adriatic jūrą, Virginija turi "Vienna", Petersburg", "Buena Vista", "Alphonso ir Edinburg".

MARYLAND, pietinė kolonija apgyventa 1634 m. turi mažai svetimų vietų vardų. Šita valstija prasidėjo priklausanti prie Anglijos kolonija ir pilna angliškių vardų. Kingsville, Charleston, Essex ir Riverdale. Yra Berlin, New Germany ir Bladensburg. Frederick miestą įsteigė vokiški palatinatai, ir Hagerstown buvo vokiečių kolonija organizuota po vadovystę Jonathan Hager. Prancūzija atmintina su Du Bois, Havre de Grace ir Le Gore. Nėr jokio geografiško ženklo garsios "Bohemia Manor", kurią vietą Lord Baltimore davė pagamintojui pirmo Marylando žemėlapi, bet kolonijališkasis vadas — Augustas Herman — kurį savina vokiečiai ir čekai buvo pagerbtas su miestu Hermansville, St. Mary's apskrityje.

NORTH ir SOUTH CAROLINA. Daug laiko prieš anglų pasisavinimą tų valstijų, čia gyveno anglai, francūzai-hugenotai, ir vokiečiai. Ankstyvas pasirodymas francūziško kraujo matytas nuo vardų Avon, Beaufort, Bonneau ir Bordeaux. Yra vokiški miestai Lucknow ir Bamber ir airiškas Bannockburn, McCormick ir McPhersonville.

Šiose valstijose kiti miestai vadinti Norway, Denmark, Switzerland, Caesar's Head rezortas Pietų Carolinos kalnuose yra vienas iš nepaprastių vardų. Tas kalnas panašus į šonvydį

rymiečių imperatoriaus. Kitas miestas "Lugoff".

Beaufort, Claremont, Cognac, Lenoir, Neuse ir Ramseur gavo vardus nuo hugenotų pabėgėlių iš Francijos. Vokiški kolonistai davė vardus "Misenheimer", "Hobucken" ir "Hoffman". Šveicarai įsteigė New Bern kai jie čion atvyko su garsiu pionieriu Christoph Graffenried.

Miestas "Croatan" primina išnykimą Sir Walter Raleigh antros žuvusios kolonijos iš daugiau šimto gyventojų, kurie atvyko 1586 m. ir žuvo nuo bado ar indijonų užpuolimų. Kai kita ekspedicija atvyko 1590 m. buvo rasta, jog kolonija išnaikinta bet raidės "Croatan" įkirstos ant didelio medžio. Nežinoma ar vardas reiškia indijonų šeimą ar burelį dalmatian-jurininkų, kurie aplankė šitą Roanoke Salą. Trys miestai neša slavų vardus — Bostic, kurie kroatų kalboje reiškia vardas ir "Warsaw" ir "Odesa".

Puritanai, kurie atvyko į Naują Angliją paliko žymes jų religijų įsitikinimų su bibliškais vardais. Nepanašus į Virginijos ponus, šitie pilgrimai nekentė karališkus vardus, bet atsiminė tėviškės miestus, kaimus ir kitas vietas. Jie taipgi atsiminė holandišką miestą, kur kaip pabėgėliai gyveno prieš atvykimą į Amerika, užvardindami jų miestus "Leyden". Kiti "svetimų vietų vardai" Massachusetts valstijoj yra Berlin ir Egypt.

CONNECTICUT turi vardus Ballouville, Versailles, Berlin ir Hamburg.

NEW HAMPSHIRE valstijoj randame Bretton Woods, Franconia, Berlin, Goffstown ir Lisbon.

(Bus daugiau)

WATERBURY, CONN.

SLA. Liet. Kalbos Kursų Vakarinės Mokyklos Komiteto Pirm. W. M. Chase Pasitarimas su Lietuvaitėmis Motinomis Prie Draugiškos Arbatėlės.

Rugp. 29 d. 8-tą val. vakare pas gerb. Dr. M. J. Colney ir jo žmoną, žymią mūsų kolonijos veikėją lietuvių, įvyko SLA. mokyklų komiteto pirm. p. Walter M. Chase pasitarimas su lietuviškos mokyklų kurso programos nustatymo šių metų mokslo sezonui. Posėdis buvo malonios nuotaikoj prie arbatėlės, kurią paruošė gerb. p. Colney, Dr. Colney žmona visus šauniai pavaišino.

Posėdy dalyvavo šios lietuviškos mokyklų veikėjos: gerb. p. Anos V. Dumšienė, Lasky, Matulionienė, Demšienė, Gludienė, Krugeliene, ir Jurevičienė, taipgi p. Krugelis, žemaitaitis ir Dr. M. J. Colney.

Gerb. p. W. M. Chase išaiškino motinoms mokyklų programą, pareiškė pageidavimą įvesti meno dalykų pamokas — mokinių dalyvavimo, lietuviškų šokių, vaidinimų, etc. greta mokyklų kalbos ir rašybos. Lietuvaitės motinos išsklausė p. Chase kalbos, išreiškė savo nuomones ir užgrė mokslinį p. Chase patiektą programą ir pasižadėjo jam talkinkant švietimo kultūriškam darbe bei paraginti visas vietas lietuves motinas pasinaudoti lietuviška mokykla — leisti savo sunus ir dukreles mokyti.

Mūsų mieste SLA. liet. kalbos kursų vakarinė mokykla veikia nuo 1937 metų. Nemažasis burelis jaunuolių lankė mokyklą per 4 metus ir labai daug išmoko, gražiai kalba ir rašo, jų lietuviška savoka žymiai geresnė už tų jaunuolių kurie lietuviškos mokyklos nėra lankę. Tatoi šį metų įvedus pamokas meno dalykų, butent: dainavimo, — muzikos ir vaidinimų, etc., yra viltis, kad lietuviai tėvai pasinaudos mokyklos nauda leisdami savo vaikus mokytis ir tobulinti savo jaunus talentus lietuviškoje mokykloje. Komiteto nariai neužilgo paskelbs kada mokykla atsidaro vietos amerikonų spaudoje ir per lietuvišką radijo praneš Dr. Colney. Patartina lietuviams tėvams pasinaudoti proga del savo vaikų švietimo ir lietuvinimo per liet. kalbos kursus.

"A. L." Koresp. VMK.

AMERIKOS LIETUVIŲ SKAITYKLOS ŽINIAI

Čia talpinam ty Lietuvos skaitytojų vėliau netik kad užspausdintų Amerikos Lietuvių, bet ir jų materijaliai bepaltingai laimėjimo tikėtum. Mūsų skaitytojų vardus besidarbuodami del spaudos palaikymo, patikrins už išplatintas knygeles:

- Kerulis, J., Worcester, Mass.
- Copulaukas, S., Sutton, Mass.
- Barikis, V., Worcester, Mass.
- Kigas, A., Worcester, Mass.
- Kristunas, A., Worcester, Mass.
- Sagys, J., Ozone Park, N. Y.
- Kelley, V., Worcester, Mass.
- Shilale, A., Worcester, Mass.
- Galeckas, J., Worcester, Mass.
- Danila, J., Worcester, Mass.
- Ragailauskas, P., Worcester, Mass.
- Stokus, T., Worcester, Mass.
- Giraitis, J., Worcester, Mass.
- Vasilevičius, D., Worcester, Mass.
- Putes, J., Worcester, Mass.
- Pupka, J., Worcester, Mass.
- Kalys, J., Worcester, Mass.
- Račyla, P., Worcester, Mass.
- Zenevich, F., Worcester, Mass.
- Styles, J., Worcester, Mass.
- Augustinavičius, J., Worcester, Mass.
- Stabilionienė, O., Worcester, Mass.
- Zilinskas, A., Worcester, Mass.
- Zalickas, J., Worcester, Mass.
- Vaitiekus, K., Worcester, Mass.
- Svedas, J., Worcester, Mass.
- Bačinskis, J., Worcester, Mass.
- Domolka, J., Worcester, Mass.
- Barikis, P., Millbury, Mass.
- Dolla, J., Camp Edwards, Mass.
- Valatkevičius, D., Worcester, Mass.
- Bačinskis, p., Millbury, Mass.
- Emkus, A. Mrs., Worcester, Mass.
- Bornota, A., Worcester, Mass.
- Kriaučiūnas, K., Worcester, Mass.
- Nedzeveckas, M., Worcester, Mass.
- Brosky, G. Mrs., Leicester, Mass.
- Lauris, A., Worcester, Mass.
- Janušionis, A., Worcester, Mass.
- Kiela, J., Worcester, Mass.
- Benoras, F., Worcester, Mass.
- Petruskas, F., Shrewsbury, Mass.
- Mickus, A., Gardner, Mass.

Stabilionienė, O., Worcester, Mass.

Zilinskas, A., Worcester, Mass.

Zalickas, J., Worcester, Mass.

Vaitiekus, K., Worcester, Mass.

Svedas, J., Worcester, Mass.

Bačinskis, J., Worcester, Mass.

Domolka, J., Worcester, Mass.

Barikis, P., Millbury, Mass.

Dolla, J., Camp Edwards, Mass.

Valatkevičius, D., Worcester, Mass.

Bačinskis, p., Millbury, Mass.

Emkus, A. Mrs., Worcester, Mass.

Bornota, A., Worcester, Mass.

Kriaučiūnas, K., Worcester, Mass.

Nedzeveckas, M., Worcester, Mass.

Brosky, G. Mrs., Leicester, Mass.

Lauris, A., Worcester, Mass.

Janušionis, A., Worcester, Mass.

Kiela, J., Worcester, Mass.

Benoras, F., Worcester, Mass.

Petruskas, F., Shrewsbury, Mass.

Mickus, A., Gardner, Mass.

Amerikos Lietuvių tracija taria nuosirdžiai

siems laikraščio skaitytojams už jų pastangas

me laimėjimų knygeles ir mūsų laikymo savosios spaudoje

Tie mūsų skaitytojai, daugiausiai išplatys

knygelių, gaus 3 ypatulius tinkamas dovanas už jų

bavimą viršminėtu žiniasklaidos

visais reikalais kreiptis į Amerikos Lietuvių, 14 St., Worcester, Mass.

Ekstra - Radio

Lietuvių Radio Komitetas dabar leidžia dvi programos šeštadieniais nuo 9:00 ryte, o antrą dieną, nuo 9:30 iki 10:00 (Daylight) Saving Time stotį WORL, 950 kilohercų.

Sekmadienį, rugsėjo 16, 1 - Muzika. 2 - Kalbės apie Grot, Naurienė iš Dedham, Mass.

Sekmadienį, rugsėjo 16, 1 - Royal Serenades, 2 - tris iš Brighton. 3 - ninkės Zosė Vaitikiūtė iš Byanauskiūtė iš Brockton, Mass.

Po programos prasidės šitį laisielį ar atviru WORL, Lithuanian Radio Boston, Mass., pranešimas Steponas.

WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

Naujoje Vietoje

Carroll Funeral Home

Petrus Karalius, Valstijos

72 VERNON STREET

Tel. 4-6757 - Notary Public

Patarnavimas Bile Kar

Lalke

PASKUTINIS IŠVAŽIAVIMAS

IR KONCERTAS! SEA CLIFF PARKE (Pavilijone) PRIE LIGHTHOUSE POINT BEACHES New Haven, Conn.

NEDĖLIOJ, RUGS.-SEPT. 14, 1941

IŠVAŽIAVIMĄ RENGIA S. L. A. APSKR. LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ KOMITETAS GERB. CONN. VALST. LIETUVIAI!

Šis išvažiavimas bus ne tik paskutinis šią vasarą, bet pirmas tokis šios valstijos lietuvių istorijoj! Bus didelis gražus meniškas KONCERTAS, kurį išpildys lietuviškų mokyklų mokiniai; DAINUOS NEW BRITAINO LIETUVIŲ MOKYKLOS MERGAIČIŲ CHORAS po VADOVYSTĘ MENO MOKYTOJOS P-LĖS M. ČEPONYTĖS; grajis garsis p. ALBERTO PILVELIO Orchestras visokius — lietuviškus ir amerikoniškus šokius; kalbės žymus kalbėtojai; bus daug jaunimo, inteligentijos, lietuviškų mokyklų visas mokytojų kadras. Žodžiu, šis išvažiavimas bus NEPAPRASTAS. Kviečiame visus lietuvius dalyvauti ir linksmi vasaros sezoną užbaigti ir savo dalyvavimu paremti lietuviškų mokyklų švietimo ir kultūros plėtojimo tikslus.

Visus nuosirdžiai kviečia KOMITETAS

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Patarnavimas Dieną ir Naktį

Biednuomenei už Nupigintą Kainą

KOPLYCIA DYKAI

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

340 Harding Street WORCESTER, MASS.

Tel. 4-6757

60 FO

AMERIKOS LIETUVIŠKI KULTūros IR ŠVIETIMO REIKALAI

LIETUVIŲ KALBOS KURSŲ VAKARINĖS MOKYKLOS SVARBA MUSŲ JAUNIMUI IR SUAUGUSIEMS.

CONN. VALSTIJOJE LIETUVIŲ ŠVIETIMO, JAUNIMO LIETUVINIMO DARBŲ VAISIAI

TURI metai sukako kai... (text continues)

jeigu mūsų jaunimas būtų lietuvių tėvais... (text continues)

Kaip individuališkam lietuviškam, taip visuomeniškam mūsų gyvenime Amerikoje, lietuviai tėvai, matydami nutautėjantį savo jaunimą, pradeda nerymauti ir sako: štai, pastatėme bažnyčias, klubus, sukūrėme dideles draugijas, organizacijas, spaudos organus Amerikoje, betgi mūsų jaunimui nutautėjus, neturėsime kam palikti visų tų mūsų lietuviškų pastatų! Ar gi netiesa? Aišku, kad šiuose skunduose yra daug teisybės pasakyta. O jeigu mes supratome reikalą turėti lietuviškas bažnyčias, draugijas, organizacijas, lietuvišką spaudą, klubus, tai turėtume lygiai suprasti, kad mūsų pareiga yra, idant mūsų vaikai užvaduotų mus, perimtų mūsų pastatus ir palaikytų del savo lietuviškos ir lietuviškos tautinės garbės Amerikoje.

Todėl aišku kiekvienam sąmoningam lietuviui ir lietuvaitei, kad mūsų jaunimo lietuvinimui reikalinga lietuviška mokykla. Visi žinome, kad tikrai sąmoninga lietuvaitei, motina ir lietuviška mokykla tegali jaunimą išauklėti lietuviškoji dyvasioj, kad mokykla padeda motinoms auklėti jaunimą. Todėl yra pareiga visų lietuvių tėvų pasinaudoti lietuviška mokykla, ypač leisti vaikus į lietuvišką mokyklą.

Mokykla tik gero jaunimą mokinina — visi šį faktą žinome. Štai gražus pavyzdys, kuris visus tėvus ir kitus lietuvius užjūgina. Pėreitą pavasarį užbaigiant mokslo sezoną, New Britaino lietuviškos mokyklos mokiniai mergaičių choras pasirodė su savo meniškais jaunais talentais. New Britaino ir Waterburio lietuvių scenoje pasizymėjo ir žavėjo mūsų visuomenę savo duotu lietuviškų dainų ir muzikos koncertu bei suvaidintu spektakliu, P. Vaičiūno komedijos "Tusčios Pastangos". Tais parengimais paliko labai malonų įspūdį visiems. Tačiau atiteityje SLA liet. kalbos kursų vakarinių mokyklų mokiniai dar gražiau pasirodė su savo moksliniais vaisiais. Tą patį metų nesamone, tiesa manyti, kad lietuviška kalba Amerikoje augantiems lietuviams jaunimais nereikalinga. Tai sako tikrai ignorantai, nesamoningi žmonės, kurie nesupranta mokslo svarbos.

Profesorai Mokiniai Lietuvių Kalbos

Visi žinome, kad Amerikos universitetuose lietuvių kalbos mokiniai žymūs profesoriai, kalbatyros mokslininkai, studentai, filologistai. Šį faktą yra pakartotinai nurodęs Prof. Senn, Dr. Rymavičius-Raymond, kurie dėsto lietuvių kalbą universitetuose. Neseniai Mass. valstijos legislatura svarstė išleisti įstatymą dėl įvedimo mokintis lietuvių kalbos šios valstijos aukštesnėse mokyklose. Kągi tas reiškia? Aišku, kad mūsų kalba bus dėstoma greta prancūzų, lotynų, vokiečių, ispanų ir kitų tautų kalbų tiems, kurie jos norės mokytis.

Daugelis lietuvių jaunimo lankančio aukštesnes mokyklas Mass. valstijoje turės progą mokytis tėvų kalbos. Todėl lietuviai ir lietuvaitei, nuėję į universitetą ar akademią, galės kitus mokytis lietuviškos kalbos, arba, pasirengusieji į mokytojų

CHURCHILL PRISIVILIOJA NAUJĄ DRAUGĄ Britų Premieras, Winston Churchill, gryždamas Anglijon po konferencijos su prezidentu Roosevelt, pasivaikščioldamas ant laivo "Valijos Prince" sustojo paglostyti laivo katina "Blackie".

D. Klinga KANADOS LIETUVIŲ KONGRESAS

Maža Kanados lietuvių kolonija daug pralenkė milijoninę Amerikos lietuvių koloniją. Ji sušaukė ir atlaikė VISOS Kanados lietuvių Kongresą Lietuvos reikalui. Amerikos lietuviai to nei nebesvajoja.

Kodėl toks skirtumas? Kad į tą klausimą atsakyti, reikėjo pamatyti Kanados lietuvius. Ten jauna emigracija. Ten daugumoj lietuviai vėliau suvažiavę, jau iš Nepriklausomos Lietuvos. Šašmoningi, daugiau ar mažiau išmoksintai, pilni patriotinio pasiryžimo. Jų vaidentuvėse stovi nedidelė, bet jau graži, pažangi tvarkinga Lietuva. Lietuva, kur gyvenimas ejo gyvu tempu, kur kultūra ir civilizacija ejo dideliais žingsniais, kur gražiausio stiliaus privatiški ir visuomeniški pastatai kaip grybai dygo po visą kraštą, kur keliai ir gelžkeliniai buvo tiesiami, susisiekiamas gerinamas, kur bakažės pakeitė gražus namai, kur radio skambėjo kiekvienam kaime. Jie atvažiavo jau iš tos Lietuvos, kuri sėkmingai lenktyniavo su pažangiausiaiomis tautomis visose gyvenimo srityse.

Laiminga būtų Lietuva ir patys užsienio lietuviai, jei Amerikos lietuviai koku stebuklingu būdu atgautų tą patriotiškumą, tos lietuvių ugnį, koki yra pas neskaitytą Kanados lietuvių koloniją!

Kanados lietuvių Kongrese atstovavo 18 Kanados lietuvių organizacijų, tai veik visa Kanados organizuota jėga. Nors ji mažesnė bent organizacijų skaičium už daugelio Amerikos atskirų miestų organizuotą jėgą, bet ji nuveikė labai daug. Pasakė savo žodį už Lietuvą, reikalaujant, kad pasaulio jėgos ypatingai Britų imperijai, garantuotų Nepriklausomą Lietuvą. Tin kamai pagearbė Lietuvos karžygius, kurie pasakišku drąsumu ir karingumu, nelaukę vokiečių karo mašinos, patys išvijo savo okupantus — rusus iš Lietuvos ir iškėlė Lietuvos Nepriklausomybę

simbolį — trispalvę vėliavą, Lietuvos padangę, primindami, kad Lietuva išvys lauk ir naujus okupantus, jei jie to Lietuvos simbolio negerbės. Ir jie tą darys taip greit, kaip greit jie pajaus jų silpnėjimą.

Kongrese per visą laiką dalyvavo Lietuvos garbės Konsulas pulk. Grant Suttie. Jis yra įtakingas žmogus Ottawoj. Jis be abejo painformuos Britų imperijos aukštesnius ratalius, kad lietuvių pasiryžimas yra 100% stiprus ir kad su juo reikia skaitytis. Jei Amerikos lietuviai proporcionaliai parodytų savo jėgas, tai čia įvyktų milžiniškas kongresas. To užtektų, kad Britų ir Amerikos vyriausybės ne tiktaikad pačios aiškiai pasisakytų už Lietuvos Nepriklausomybės garantiją, bet privers tų ir savo "draugą" Staliną tokią garantiją pasirašyti ir praktiškai savo intencijas prodyti, paleidžiant iš kalėjimų tukstančius iš Lietuvos išstremtų lietuvių. Taip veikiant bent jų gyvybė būtų galima išgelbėti ir Lietuvos Nepriklausomybės užtikrinimas suteikti.

MAISTAS ir SVEIKATA

Pieni randasi mineralai reikalingi kaulų ir dantų tvirtumui. Tas liečia pienu, bet ne smetoną. Todėl protinga yra pratint vaikus mėgti pienu vietoj tik smetonos. Duokit vaikams pienu su kožu valgiu kaipo pienu arba su grūdais ar zupėje, puodinguose ar kitaip. Gaminkite vaikams gėrymus su pienu, mačysite, kad jie išgers du syk tiek pienu kasdien.

Seimininkei vertėtų praleisti daug daugiau pinigų grūdiniams valgiams negu ji praleidžia kitiems valgiams. Grūdai yra labai maistingi. Senoje tėvynėje žmones valgo juoda duona, ryžius, makaronus, čielus grūdus namie sumaltus su pienu. Tai sveikas maistas. Ir tie papročiai yra per brangūs numesti. Šioje šalyje namie malamų grūdų vietą užima produktai pagaminti grūdų kompanijų. Čia yra daug skanių grūdų gatavi valgmiai. Seimininkei reikia tik atidaryti dėžę ir supylus į torkelutę duoti valgyti su pienu arba smetona. Naudokitės grūdinių maistų.

Morka yra labai sveika daržovė. Daug šeiminių nenaudoja morkų prie maisto vietoj kitų daržovių. Morkos yra maistingos ir turi apie dešimtą nuosimintų cukraus. Jaunos morkos yra geriausios prie virimo. Paprankinkite šeimyną valgyti daugiau morkų negu ji valgo.

Džiovinotos slyvos yra labai svarbus valgio elementas, nes jose yra lengvai virškinamas cukrus, kuris veikia kaipo liuosuotojas. Virk slyvas išlengvo iki suminkštės. Patartina pirm šutinimo pamerkt jas per naktį drungname vandenyje ir paskui virk tame pačiame vandenyje. Vartokite slyvas pusryčiams.

Gydytojai tankiai sako, jog mažama žmonių žino kaip tinkamai stovėti. Priežastis to yra, jog dauguma žmonių visai apie tai nemano. Vienas iš svarbiausių padaro organizmą švaresniu.

užtektų, kad Britų ir Amerikos vyriausybės ne tiktaikad pačios aiškiai pasisakytų už Lietuvos Nepriklausomybės garantiją, bet privers tų ir savo "draugą" Staliną tokią garantiją pasirašyti ir praktiškai savo intencijas prodyti, paleidžiant iš kalėjimų tukstančius iš Lietuvos išstremtų lietuvių. Taip veikiant bent jų gyvybė būtų galima išgelbėti ir Lietuvos Nepriklausomybės užtikrinimas suteikti.

Deja! Kanados lietuviai savo skaičiumi per mažai svorio turi, o Amerikos lietuviai per daug sušaudę ir del tos priežasties kad ir jie nedaug ką galės atsverti.

sių tokio apsiereikimo yra silpnos kojos. Stovėjimui teisingai reikia laikyti kojas taip, kad vidurinės pusės pėdų būtų tiesioj linijoj. Kurie taip stovės niekad neturės atsiikisusių kaulukų. Labai svarbu yra mokyti jaunus vaikus kaip stovėti. To tikslas yra, kad visas kunas gautų lygią dalį spēkos ir spaudimo.

Tiesiai laikykites. Tą paprotį reikia vystyt sėdint ramiai keleto minutų patogioj, lengvoj pozicijoj ir tas padės prasalint neramumą ir savijautą. Tinkamas laikymasis kada stovi arba eini taipgi padidins jusų išvaizdą ir parodys drąsą. Vengkite nervškumų ir muskulų nutampymo einant ir sėdint. Iškreipta pozicija yra viena iš priežastijų užkietėjimo ir nervingumo. Teisingas tiesumas padės nustatyti jusų pobūdį ir gyvenimą, ir prie to tuos žmones, kurie su jums susitinka.

Nepatogiai esančios kojos, nuo užleidimo ir negerų čeverkykų nualsina nervus. Tas reiškia, jog jus senstai, kiekvienas mažas skausmas ir sopėjimas, kožas momentas nepatogumo prieda prie sudarymo raukšlių ant veido, pražildinimo plaukių ir senos išvaizdos. Taipgi ant kojų atsiradusios užagos labiau kenkia. Atsargiai pasirinkite čeverkykus ir nerinkite tik del gražumo.

Prakaitavimas yra tai išmatos iš odos pagaminamos prakaito gilių išimčių po visą paviršių. Prakaito giles yra daugybė ant delnų ir ant kojų padų. Taigi reikia daugiau atkreipti atydos į tas dalis savo kūno. Jusų kojos, popažastis ir visos kitos prakaitavimo vietos reikia mazgot kasdien su anti-septišku muilu. Ir paskui visai nušluostyti su turkišku rankšluosčiu apibarstant borakso pudros po kožo nusiprausimo, padaro organizmą švaresniu.

KNYGOS DEL VISŲ

- ENGLISH-LITHUANIAN SELF-INSTRUCTOR — Angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai ir lietuviams mokytis anglų kalbos. Kaina \$1.50
- JEI NORI 100 METŲ GYVENTI, tai įsigyk naujai išleisti knyga — GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIS BE VAISTŲ. Kaina \$1.00
- DIDYSIS SAPNININKAS su šimtais paveikslų ir sapnų išguldymais — burtais, Salamonu, kazyromis ir kitais patarimais. Naujai padidinta laida. Kaina \$1.00
- NAUJAI PERSPAUSDINTA IR PADIDINTA VALGIŲ GAMINIMO KNYGA su 400 receptų, 170 likerio ir mīdau formuluomis ir patarimais apie maistą ir sveikatą. Kaina tik \$1.00
- Su užsakymais, kreipkitės šiuo adresu: — KITA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė kun. Dr. Jonas Starkus, Marianopolio Kolegijos profesorius. Kaina \$1.00
- ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAI ŽODYNĖLIS su ištamėmis. Kaina \$1.00
- NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA del čiagimuiso jaunimo su anglų kalboje pateiktis paaiškinimais. Suredegavo Dr. D. Pilka. Kaina .. \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon Street Worcester, Mass.

ERIKOS LIETUVIŠKI KULTūros IR ŠVIETIMO REIKALAI... (text continues)

SPRINGFIELD — Valandomis
— trumpiausiu autobusu keliu
60 FOSTER GATVĖS — Telefonas 3-4755

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50

Single Copies 5 cents Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoj .... \$2.50 Pusei metų ..... \$1.10 Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Dienos Klausimais

REIKIA BUTI ATSARGIEMS NUO PROVOKATORIŲ

Per kurį laiką Naujos Anglijos spaudoje ir abelnai Rytinėse Valstijose, pasirodo vis tai koki slapti, gauti iš Vokietijos gandai, dokumentai, kurie neva parodo, kad vokiečiai rengiasi ar mano atstatyti Lietuvą tokią, kokia ji buvo trylikta-me šimtmetyje.

Negana šios pasakos, vėlesnės žinios pasirodo, kad vokiečiai maną prijungti ir Latviją prie Lietuvos, Lietuva busianti dominuojanti tauta Baltijos kraštų. Prie šito, sakoma, kad Lenkija busianti tik maža tauta, ir t.t.

Pirmoje vietoje, šitokia vokiečių "mielaširdystė" yra tik jų propagandos pasaka; antra, vokiečiai nē vienai tautai neparodē jokių malonumų per paskutinius 500 metų, todėl ir šių dienų Hitlerizmo režimas ypatingai nieko nežada; trečia, vokiečių prižadai, paprastai esti lik tas pavasario sniegas; ketvirta, šios visos pasakos yra ne kas kita kaip bandymas išprovokuoti ypatingai Amerikos lietuvius, kad buk jie yra "vokiečiams prielankūs"!!!

Svarbu yra pastebėti, kad jeigu Vokietija ir sudarytų tokius Lietuvos rubežius, tai tuose rubežiuose rastusi pavergtų tautų ir jeigu pati Lietuva nori sau laisvės ir Nepriklausomybės, tai kokis gi butų malonumas su pagalba kaimyno pavergti kitų tautų žmones? Nē Lietuvos nē Amerikos lietuviai tokių pageidavimų neturi ir apie juos girdėti nebenori.

Lietuva ir Amerikos lietuviai trokšta ir pageidauja, kad Lietuva butų nepriklausoma su jai priklausancia sostine Vilnium ir kitais kraštais, kurie Varšuvos banditų buvo atplēsti nuo Lietuvos; taip lygiai Lietuva pageidauja, kad Klaipėda priklausytų Lietuvai kaip neužginčijama buvusi Lietuvos dalis ir jos uostas.

NEUŽMIRŠKIM KITŲ GROBIKŲ LIKIMO

Lietuviams vertėtų atsiminti, kad visi tie, kurie kitus plēšė, naikino, patys dabar priėjo liepto galą ir žluogo negarbingai. Napoleonas, Kaizeris, Anglijos Karaliai, Rusų Carai, kurie grobiu gerėjosi, šiandien jau visai sunyko arba stoviant ant sunykimo kranto. Kas nepamena, kada lenkai pagrobė Lietuvos kraštą su jos sostine Vilnium, šiandien tie patys lenkai, kurie taip pat gelbėjo naciams sunaikinti Čekoslovakiją, patys atsiderū nepavydėtinai pa-

dėtyje. Maskvos kacapai, kurie gelbėjo vokiečiams kitus pavergti (ir sykiu tą pačią Lietuvą), šiandien raitosi, kai ta dėlė druskos apipilta. Stalino gudrybės, kaip ir mūsų lietuviškų kacapų žiopybės, davė nepavydėtiną incidentą ir nežinia kokis likimas jojo bus?!!

LENKŲ STRATEGIJA

Niekas nepavydi lenkams kovoti už savo nepriklausomybę, taip kaip jie mato geriausia, tačiau kada lenkai dar patys budami pilniausiai pavergti ir jau kalba apie Lietuvos valdymą, tai verta lenkams pasakyti, kad jie labai žioplai protauja. Lenkai turi neužmiršti, kad jie pirmieji po pasaulinio karo atliko plėšišką žygį pagrobdami Lietuvos sostinę Vilnių. Jeigu ne lenkų godumas ir žopumas, tai gal but šis karas nebutų gavęs tokias prielankias aplinkybes.

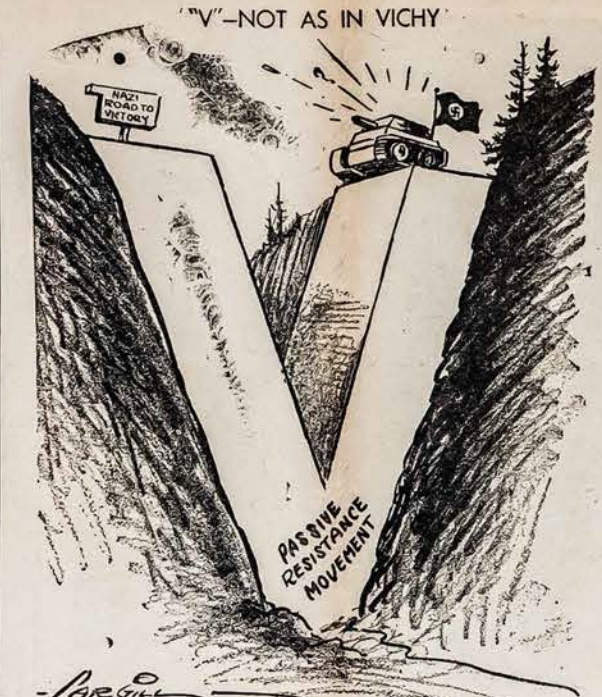
Protaujantiems lenkams ir gerbiantiems savo tautos laisvę vertėtų sudrausti tokią propagandą Amerikoje ir tokias žioplas mintis, kokias tiko tik lenkų Beckui, Smigly-Ridz ir kitiems jų tautos parsidavėliams. Lenkai neturi kuomi pasigirti, kad susilyginti su prieš Lietuvos kultūra ir progresu, atsiektu jos Nepriklausomybės laikotarpyje. Lietuva, ne tik kad neatsiliko, bet faktinai dar ir pralenkė lenkus kai-kuriais kultūros atvejais!!!

IŠVADA

Lietuviams neturi buti mažiausio noro gauti bent kokią dalį iš Lenkijos, kuri jiems priklauso; lygiai lietuviams yra butina atsiimti viską kas Lietuvai priklausė. Lietuviams nėra noro valdyti bent mažiausią Lenkijos dalį, jei tokia dalis ir but kenos nors siūloma. Mat tokios dovanos, kurias nesavi savininkai dalina, paprastai esti ne ant naudos!!!

Amerikos lietuviai ir pavergtos Lietuvos lietuviai, nori Nepriklausomos Lietuvos be jokių "dovanų", lietuviai nenori kitų tautų pavergimo, nes jie žino, kad laisvė kitiems yra lygiai brangi kaip ir lietuviams.

Vakar Lietuva, buvo pavergta Maskvos kacapų, šiandien pavergta Berlyno naciu. Nē vieni nē kiti, vargiai yra kuomi geresni. Lietuvos laisvė surakyta ir galės tos dienos, kada galės buti laisva ir Nepriklausoma. Todel ir mūsų kaimynams lenkams, patartina rūpintis savo laisve, o ne ieškoti budų kaip kitiems pa-

"V" — REISKIA PERGALE, TIKTAI NE NACIAMS

ISPUDŽIAI IŠ KANADOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMO MONTREALI

Ilgai rengtasi, ilgai laukta Seimo. Torontas ir Montrealas — vedė puikią kooperaciją, kad tinkamai prisiruošus Seimo darbams. Kad, siela ir kunu, Kanados lietuvius idėtus savo įnašą Seime — atstatymui Tėvynės laisvės — Lietuvos nepriklausomybės.

Suaplaukė lietuvių brolių iš rytų ir vakarų. Susiliejo į viena bangą su Montrealo laukiančiais, ir jau nuo 29 dienos penktadienio vakaro, prasidėjo Seimo judesys.

Tos dienos saulėlydžiams skęstant, Toronto siūstas atstovas, beldžiasi į Montrealo duris. Jis tik pirmas, o paskui jį šimtai tėvynės meile degančių švyturių, atskuba autobusais, traukiniais ir automobiliais.

30 d. rugp., Vytauto klubas Montreale, įsirengė į puikų rūbą... Scenoje suplevėsavu ir iškilo trispalvė vėliava, išsiraite tautinių spalvų raidė "V" kaip ženklas laimėjimo, ir štai trys plakatai apsupa scenos dekoracijas, liejasi gyvos raidės į sielą ir akių vyzdžius.

Viename plakate šaukiasi obalasis: "Ištieskime pagalbos ranką pavergtai Tėvynei!" Kituose juda raidžių bangos: "Už išlaisvinimą Lietuvos, už Santarvės pergalę, už ištikimybę Kanadai!"

Tą pat dieną, jau nuo pat rytelio, užia Vytauto salė patriotinėmis dainomis ir mieliais svečiais. Čia atvažiuos Torontas, Hamiltonas ir kiti... Vaisingas montrealietis parengęs pusryčius — vaišina atvykusius svečius. Po pusryčių — valandai išsiskirstoma.

Po pietų, klubas luža draugijų atstovais, svečiais, ir komunistiniais baubliais.

Pirmą Sesija

Prasidėjo Seimo pirmą sesiją, 30 d. rugp., 3 val. p.p. Seimą atidarė Montrealo skyriaus Tarybos pirmininkas A. Navickas. Jautria ir gražia lietuvių kalba, pasveikino Seimo dalyvius, apibūdino Tarybos ir šio Seimo uždutį, pareiškė padėką Kanados valdžiai, už visas Tarybai teikiamas laisves.

Po to, kviečiamas laikinai pirmininkauti Augustiną Frenzelį, sekretoriais pakviesti M. Aukštaitė ir Pranas Kundrotas. Laikinas prezidentas užėmęs vietą, skambinama Lietuvos ir Kanados Himnai.

Po sugiedojimo Himnų, kalba p. Frenzelis. Trumpa, bet turininga kalba, paličia, kad Seimas imtųsi iniciatyvos sukaupti jėgas ne šroviniams sumetimais, bet svarstyty grynai Lietuvos atstatymo darbą. Šiai kalbai, karštai plojama.

kevičius iš Austin'o Manitoba, prie laiško prisegta vieno dolerio auka. Taipgi gauta ir skaitoma telegrama nuo p. Urbono, Plin Flon'o Tarybos skyriaus atstovo, kurs kelionėje smarkiai susirgo, ir negali atvykti. P. Vilnonis, Hamiltono kuopos atstovas, prie gražių — sveikino seimą ir trijų dolerių auka.

Po sveikinimų — skelbiama Seimo darbų tvarka. Dėl numatomo maža laiko, viena dienvartkės sesija išskirstoma į kitas 4-ias sesijas dalimis. Tuomet, darbų tvarka — priimama ištaisai.

Po to, pranešama mandatų komisijos sąstata, kuri buvo pakviesta išanksto. Į komisiją įeina p. M. Arlauskaitė, A. Kandrotas, ir p. S. Pundziūviene.

Ši, mandatų komisija, praneša, kad yra užsiregistravusios 18 įvairių draugijų, su 68 atstovais iš visų Kanados krašt. P. Augustinas Frenzelis, Pranas Kundrotas, A. Navickas, M. Vaišnora, A. Aukštaitė, A. Sakalas ir Pranas Tautkus, mandatų komisija Seimo sekretoriais paskirti: Pranas Kundrotas, Marija Aukštaitė ir Pranas Tautkus.

Į spaudos komisiją įeina: p. Sullivan, p. Pundziūviene ir p. Batičienė.

Į rezoliucijų komisiją išrinkta: p. Karolis Burė, p. Novogradskis, Jonas Leknickas, p. Indrelienė, p. Jokubynas. Finansų kom. išrinkta: p. Vedeckis, M. Arlauskaitė, ir p. Lekšas.

Toliau seka, pranešimai iš vietų. Pranešimus duoda 15 atstovų nuo įvairių draugijų ir kuopų. Pranešimams pasibaigus, daroma pertrauka.

Antroji Sesija

Šiai sesijai, pirmininkauja Antanas Sakalas, sekretoriauja p. Aukštaitė ir Pranas Kundrotas.

Dabar, duoda pranešimus pati Centro Taryba. Tarybos Centro pirm. Augustinas Frenzelis savo pranešime, supažindina Seimą iš ko ir kur užsimezgė Kanados Liet. Tarybos branduolius, kokie jos tikslai, ir kas nuveikta. P. Frenzeliumi entuziastiškai plojama — komunistai baubia ir daro triukšmą.

savo nosį į Toronto jų pačių leidžiamą "Kiaulės Balsą". Visoj salėj plojimas. Komunistai vėl nuleidžia savo nosį.

Raportuoja Centro Tarybos išdinkos p. Jokubynas. Praneša kasos stovį, ką Seimas užgria, o Centro revizijos komisija patvirtina; kad visa sąskaityba buvo vedama pavyzdingo tvarkoj, ir išdas geram stovų.

Pranešima daro ir Montrealo skyrius. Vietinė revizijos komisija užtvirtina, kad finansinė sąskaityba, ir čia vedama pilnoje tvarkoje.

Antrą sesiją uždaro p. Kundrotas gražia, ir jaudinančia kalba, ragina vėl grįžti vsus Seimo dalyvius į trečiąją sesiją, kuri padės pagrindus tolimesnei

Trečioji Sesija

Prasidėjo 31 dieną rugpiučio, 9-tą val. ryto. Pirmininkauja Frenzelis, sekretoriauja p. Kundrotas, M. Aukštaitė ir p. Tautkus.

Pirmuoju kalba Kanados Liet. gen. konsulas G. L. P. Grant Suttie, kuris gražiai atsiliepia apie lietuvių tautą, ragina laikytis savo tėvų tradicija, meną, kultūrą, kad ir lietuvis butų lygus kulturoj kaip ir didžiū tautų atstovai, ir kad savo taktu, ir saltu apgalvojimu, butų visur ir visame sąmoningas. Linki, kad Lietuva, susilauktų savo nepriklausomybės. Salėj nenumaldomas plojimas.

Konsulitai baigus kalbą, pranešama, kad atvyko iš Suv. Valstijų Lietuvos Vadavimo Sąjungos du atstovai p.p. Valaitis ir Klinga. Seimas entuziastiškai juos sutinka ir ploja, siūlo į garbės prezidiumą.

P. Valaitis ir p. Klinga, užima vietas, ir abu pasako po karštą kalbą. Jų kalbos persisunkę giliu patriotizmu, kas paveikia klausovus, užtad baigus jiems kalbėti, salė šaukia "Tegyvuojia laisva, ir nepriklausoma Lietuva! Salin faizmas ir komuniz-

ROGER WILLIAMS ATVYKIMAS AMERIKON

Vasario 5 d., 1631 m. — trys šimtai dešimt metų atgal — Roger Williams, tikėjimiskos laisvės Amerike pionierius, išlipo iš laivo Bostone, tų dienų buvęs Massachusetts Bay kolonijos centras. Jį nuosirdžiai priėmė puritanai, kurie už penkių metų jį prašalino už hereziją.

Williams gimė Anglijoj 1603 m. Buvo augytinis Sir Edward Coke, garsaus anglo juristo Paaugės jis lavinosi advokatybėje. Bet net ir tada jį tikėjimiskai dalykai daug daugiau interesavo ir jis kreipėsi prie bažnyčios. Nesutikdamas su nekuriomis įstaigtos Anglijos Bažnyčios principais, jis prisidėjo prie sekinės grupės. Vis nepatenkintas, tą grupę apeleido, eidamas prie kitos. Pasiekdamas Bostoną, Roger Williams buvo "pirmas sukilėlis" prieš šventą bažnyčios tvarką, įsteigtą kolonistų centruose. Bet Williams visuomet buvo dievobaimingas žmogus.

Massachusetts Bay kolonija stipriai kontroliavo bažnyčios vadai. Bažnytinė tvarka valdė civilij pasielgimą ir tikėjimiską praktiką. Ir tik bažnyčios vadų tikėjimiskai įtikėjimai buvo kolonistų paveltini. Iki Roger Williams atvykimo, nieks nedrįso viešai stoti prieš egzistuojančią tvarką.

Williams pirmu kartu nesutiko su Bostono bažnyčios tėvais, kuomet jis atsiskakė mokinii vienoje bažnyčioje, todėl kad puritanai pilnai neatsikyre nuo Anglijos bažnyčios, kaip darė Plymouth'o kolonijos Pilgrimai ir kaip Williams pats padarė. Jis išvyko į Salem, liberališkesnę vietą, bet Bostono vadų piktnumasis jį ir ten pasiekė ir jis buvo priverstas apeleisti tą vietą. Per kiek laiko jis gražiai buvo priimtas Plymoutho kolonijoje, bet jam sugryžus atgal į Salem, jį persekiojo Bostono teismas ir bažnyčios vadai.

Budamas Saleme, William pradėjo įdomautis socialiais ir civiliais klausimais. Jis pradėjo tyrinėti žmonių teises prie žemės. Jam žemės titulos nepatiko ir jis pradėjo viešai pareikšti jo nuomonę apie čarterį. Bostonas pradėjo jo nekesti. Galutinai jam buvo įsakyta pasirodyti teisme spalio mėn. 1635 m. Buvo nubautas ir išvarytas iš Bostono. Jis pabėgo į Salem, ir galų-gale pasiekė vietelę, kuri šiandien vadinama Rhode Island. Čia jis įsteigė miestą Providence, Rhode Island kolonijoje, kuri kaip kolonija ir vėliaus kaip val-

mas!" Komunistai trypa švilpia. Bendrai, Seimas buvo įdomus ir gyvas. Daug gražių darbų, paruošė ir 8-nias stiprias rezoliucijas rinko naują Centro Tarybos sveikiausio Lietuvai eliam pakelė garbės narius Gen. konsulą G. L. P. Grant-Suttie, vietinį lietuvių parapijos lėną.

Rezoliucijose ir Seimo prokole, paaiškės Lietuvai darbu eilė, kuriuos dori Kanados lietuviai turės atlikti ir gyventi gyvenimui.

Linkiu laimės ir pasisekimo užsimotuose darbuose, link naujai išrinktai Centro Tarybai ištvėrmės ir geros sveikatos. Tautos Vyras

AUKOS

Kanados Lietuvių Seimo kvuotos Aukos "Nepriklausomos Lietuvos" Leidimui

AUKAVO: Jonas Duncikas, Jonas Leknickas, Karolis Burė, Kun. Bobinas, P. Vilnonis, Pranas Kundrotas

Po \$1.00 aukavo šie asmenys: P. Jokubynas, Jonas Zizimaitis, Valaitis, P. Klinga, Girdanė, A. Navickas, P. Vedeckis, Aukštaitė, J. Staniulis, P. Pundziūviene, Danis Yla, P. Vaišnora, P. Bakanašvicius, Vaišnora, P. Tautkus, J. R. Louis, Pranas Bakanas, Mierias Ziziūnas, O. Kuprienė, Griganavičius, P. Palūšas, P. Jakubka, P. Vilnonis, P. M. Mickuvienė, Urbanavičius, O. Kalinauskienė, Juozas Kęstutis, P. Liaukėvičius, F. Bauskas, P. Kėblinskius, Ivaškevičienė ir P. Bylienas.

Smulkiosiomis aukomis sumuota \$4.60. Viso — \$61.50. Aukų Rinkimo Komitetas

stija, per daug metų buvo kratiškiausia iš visų Amerikos kolonijų.

Williams buvo Amerikos mutinis garsus kovotojas fundamentaliskais laisvės kėjo, j du principu. Pirmuoju toj jis laikė tikėjimo laisvę, absoliutišką sąmonės laisvę Massachusetts Bay kolonijoje, kuri baudė tikėjimo prasidėjus per teismus, jo nusistatė buvo herezija. Antruoju principu politiskais filozofas, jis jo, jog valstija gauna savo valdymą tik vedomų žmonių prietis, turimi su jais susiję, ka niekur kitur nebuvo taip stipriai praktikuojama kaip Rhode Island.

Williams buvo vadinamas "ginaliskais protautojas" ir nanciausiu figura savo laika. Williams atsidavusiu buvo kad padaryti Rhode Island kolonijoje laisvės ir lygumo.

Williams buvo vadinamas "ginaliskais protautojas" ir nanciausiu figura savo laika. Williams atsidavusiu buvo kad padaryti Rhode Island kolonijoje laisvės ir lygumo.

Jis mirė Providence po 47 metų sunkaus darbo. Pilgrimai tik sau reikalinge tikejimo laisvės. Roger Williams visiems žmonėms reikalinge jimo laisvės. Jis buvo pirmas žmogus, kad aktualiai pastatė politiską bendruomenę su jimiška laisve kaip pagrindine ir Amerikos sistema "laisva laisvė laisvoj valstijoj" pasiekė mas taip įrodo.

LIETUVIAI SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

VIENAIPI NOROJŲ KITAIPI IŠEJO

VIENAVEIKSMĖ KOMEDIJA KETURIOSE SCENOSE. Lošime dalyvauja 3 asmenys. Tadas, Aldona ir Vytautas. Ši komedija labai populiari, kinga ir lengva sulaukti. Atspausdinta 1941 metais. Kaina su pristatymu 20 CENTŲ. AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. — Worcester, Mass.

Išpuščiai iš Lietuvos

(Rašo mūsų korespondentas, apsilankęs Lietuvoje) (Taša ir galas)

Atsistojau prie Karinių Ramovės, Staiga prie manęs pribėgęs vienas pažįstamas ir, iš džiaugsmo mane išbučiavęs, liudnu balsu pratarė:

— Brangus prieteliau, džiaugiuosi tave pamatęs, bet turiu tau pranešti, kad daugiau mūsų bendrų prietelių bei pažįstamų mažai ką berasi. Juos prieš pat karą visus išplėšė bolševikai iš mūsų tarpo. Iš Kauno išvežė kelis tukstančius inteligentų, o iš visos Lietuvos kelias dešimtis tukstančių. Kiti gi dar spėjo pasislėpti. Koks jų dabar likimas, niekas nežino.

Šie mano prieteliaus žodžiai patvirtino gatvėje matytos minios vaizdą. Tai buvo minia be inteligentų. Tik pabuvęs viena parą Kaune, pradėjau vis daugiau matyti pažįstamų žmonių ir matyti veidus. Taip pamažu pradėjau ir pats atsigauti, daugiau patirti, pasidalinti bendrais išpuščiais ir aptarti svarbesnius mūsų reikalus.

Visos Kauno valdinės įstaigos nuo birželio 23 d. buvo sukilėlių rankose. Jos veikia sukilėlių vyriausybės parodymu ir nurodymais. Jos palaiko reikiamą kontaktą su vokiečių kariuomene. Karo Muziejaus bokšte plevėuoja Lietuvos Valstybės vėliava ir vokiečių hakenkreuzas. Visi kiti gi pastatai yra pasipuošę tikrai tautinėmis vėliavomis nuo birželio 23 d. po pietų.

Laikinosios vyriausybės parodymu Lietuvoje paskelbtas pinigų kursas, butent, 1 vokiečių markė lygi 10 rusiškų rublių.

Kauno mieste didelės maisto stokos nejauciama, nes ukinkiniai

pradėjo vežti maistą į turgų. Bet daugelis krautuvių dar neveikia, nes jos iš ligišiolių bolševikinių valdovų dar neperimtos, o pagaliau ir nėra iš ko perimti, nes bolševikai išsilakstė.

Bendra kauniškių nuotaika gera. Deja, kauniškiai yra tiek isterizuoti, jog jie dar nėra atsipeikę ir negali tiksliai iš jų ką pozityvaus išgauti. Jie džiaugiasi ir kartu verkia. Ir tai suprantama, nes jie dar gyvena raudonosios pabaisos įvairiais prisiminimais ir dar vykstančiais miestelė ir visoje Lietuvoje įvykiais. Juk dar naktimis, nežiurint vokiečių žygiuojančios kariuomenės, mieste eina kovos su bolševikų partizanais: sukilėliai valo miestą nuo raudonųjų parazitų. O dieną kauniečiai mato tų kovų rezultatus-lavonus, karstus, šimtus sužeistų ir pagaliau vis naujai supiltus kapuose kapus. Ypač didelį liudėsį pergyveno kauniečiai birželio 26 d., kada jie masiniai laidojo Lietuvos sunus, kurie, pirmieji gindami Lietuvos garbę, žuvo už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Tai buvo nepaprastai įspūdingas vaizdas, kurio liudininkai neužmirš visą savo gyvenimą. Prie šių šventų kapų be paliovos išsiformos dienomis dabar lankosi likusieji kovos draugai ir kiti kauniečiai. Daug ten praliejama ašarų, daug kas ten prisiekia eiti zuvusiuji keliais, daug kas ten randa, kaip lietuvius, savo gyvenimo prasmę ir nusibrėžia savo gyvenimo tikslą. Liudna, kad šie didvyrių kapai diena iš dienos negailestingai didėja. Jie priglobia kasdien apie 10-20 nuo sunkių žaidimų mirstančių sukilėlių. O tokių nelaimingųjų vien Kaune yra apie 300 ir lengviau sužeistų apie 2,000 žmonių.

Kalbėdamasis su vienu iš savo geriausių pažįstamų, vienu inžinierium, iš karto, pajutau, lyg trėčiau prieš akis pergyventus bolševikines okupacijos apsvaigintą ir pritręktą žmogų. Jį suprasti pakanka šių jo žodžių:

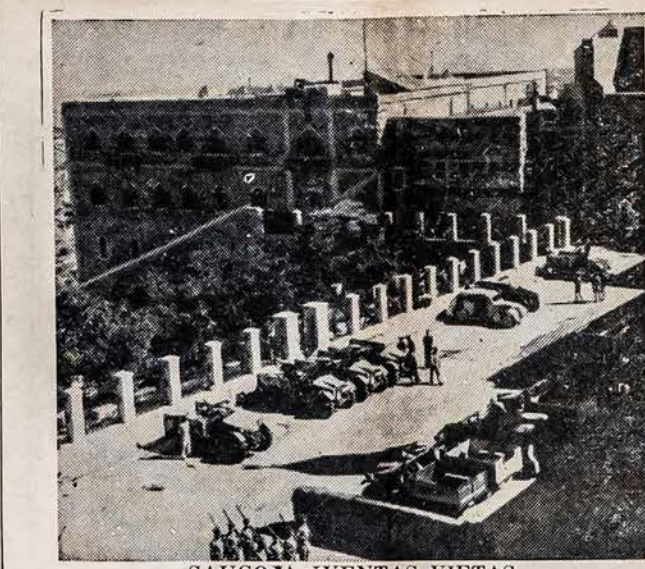
— Brangus prieteliau, — virpančiu balsu, sužlugęs, išvaręs, nedrąsiai man kalbėjo artimiausias mano draugas, — ką mes dabar galime kalbėti apie tuos barbarus ir mūsų tautos per metus patirtas kančias. Juk žiūrėk, mes pasilikę gyvi ir neišvežti, per istisus metus nė vienos nakties ramiai nemiegojome... Praradome nervus, esame užguiti, paversti masinomis, gyvuliais, mums išplėšta bet kokia teisė, mes apsvaigę, dukite mums atsikvėpti, tada mes busime sau žmonės ir galėsime būti objektyvesni... Tik, gink Dieve, nekalkite mums apie politiką, partijas ir kitus panašius dalykus. Bukime lietuviai ir tik lietuviai. Atsidėkome kaip reikia mūsų žuvusiems broliams...

Man beklausant savo draugo skaudžių pergyvenimų, staiga pasigirdo šūviai, ir mūsų pasikalbėjimas laikinai nutruko. Tai buvo 11 val. nakties. Mat, prasidėjo vėl kova. Ji tęsėsi visą naktį, iki 4 val. ryto.

SUKILIMAS KAUNE

Jo nekantriai laukė sukilėliai ir šiaip visi padorūs Lietuvos piliečiai jau prieš porą mėnesių. Praėjo gegužės 15 d., gegužės 30 birželio pradžią ir birželio 15 d. Ypač sukilimo nekantriai laukė sukilėliai. Jau prieš du mėnesius tam žygiui buvo pasirošę ir laukė tik signalo. Jų susiorganizavimas buvo nepaprastai sunkus ir rizikingas. Apsupti iš visų pusių GPU agentų, nuolat terorizuojami, dažniausiai istisus mėnesius besislapstę pas savo pažįstamus ar net miškuose, jie su didžiausiu įnirtimu ir pasiryžimu kiekviename Lietuvos mieste, miestelyje ir net kaimuose susiorganizavo savo kovo būrius. Jų eilėse daugiausia buvo jaunimas, vietoje išlikusioji inteligentija, ukinkininkai ir labai daug lietuvių darbininkų. Tai buvo didžiausias konspiracijos ir tautos atsparumo darbas, kurį tik Lietuva yra mačiusi savo istorijos lapuose. Ir kas svarbiausia, šis darbas pavyko visu 100%, praėjo sukilimas, o jo rezultatus įvertins ateitis. Tačiau jau dabar galima tvirtinti, kad sukilimo dėka Lietuva ne tik nusiplovė savo gėdą, bet ji išgelbėjo dešimtis tukstančių savo tautiečių nuo išžudymo, o taip pat išgelbėjo didžiąją dalį Lietuvos turto, kurio dar anksčiau nesupegrobt raudonieji okupantai.

Sukilimo laukė ir visa lietuvių tauta. Birželio 22 d. rytą, vos auštant, suraizė Lietuvos padangę vokiečių bombonešiai ir pakėlė į padangę sovietų aerodromus ir ki-

SAUGOJA SVENTAS VIETAS
Kristaus Gimimo Bažnyčia, Betlėjūje, pastatyta, ten kur buvo stalinė, kur Kristus, Taikos Karalius, gimė, jau apginkluota, kaip fortas, per Britus, iš priežasies karo šventoje žemėje.

tus karinius pastatus. Nudžiugo kiekvieno lietuvių širdis, užvirė kovos kraujas, suspaudė dar stipriau sukilėliai savo kumštis. Sukilė iš miego kauniečiai gerai suprato bombų sproginėjimo reikšmę, nors jų bolševikai ir stvėrėsi tuč tuojau mažinti. Visame mieste savaimė dvasiniai sukilo visi lietuviai. Užuoat lindę ir slėptuvės, jie nežinia kokios jėgos stumiami pasirodė gatvėse ir languose ir su džiugiais veidais stebėjo patį bombardavimą. Jie visi savo širdyje katučių plojo.

— Išsilaisvinimo valanda jau atėjo, galas mūsų tautos budišiams, lauk raudonąsias gajaus iš mūsų šventos lietuviškos žemės, mirtis mūsų tautos išgimoms, išdavikams ir Lietuvos parazitams, tegyvuoja Laisva Nepriklausoma Lietuva! — tokius šūkais ir linkėjimais bučiuodamiesi šeimos nariai ir sveikindamiesi pažįstamieji ir draugai sutiko karo pradžią.

Bolševikų valdžia, jos pakalikai ir ypač bolševikų sėbrai žydai priešingai gi istisą birželio 22 dieną visa darė, kad tik nuslopintų lietuvių tautos dvasios pakilimą ir sutramdžius eventualų sukilimą. Jie visomis priemonėmis ir visais budais pradėjo skelbti, kad čia nesama karo, o tik vyksta eiliniai raudonarmiečių manevrai! O iš kitos pusės jie kaip žvėrys stvėrėsi kiekvieną dar užsilikusį laisvę lietuvių inteligentą ir juos kur tai grūdavo. Patys gi valdžios žmonės ir jų sėbrai galvatrukčiais dėjo į konfiskuotus lietuvių automobilius savo čemodanus ir traukė iš Kauno Maskolijos link. Tik dauguma žydų, kurie jau birželio 20 d. buvo apginkluoti ir, matyti, negalėję išvėsti kailio kartu su savo sėbrais išnešti siuvu gatvėmis iki dantų apsiginklavę ir, darydami "tvarką", pradėjo žudyti kiekvieną pasitaikiusį gatvėje lietuvių inteligentą ar šiaip žymesnį asmenį.

Sukilėlių štabas šalta skaičiavo valandas signalui duoti. Mat, jo svarbiausias uždavinys buvo sukilti reikiamu laiku ir su mažiausiais nuostoliais greičiausiai laiku sutriuškinti priešą ir, paėmus Kauną bei Vilnių, paimti į savo rankas visą administraciją ir kartu su vokiečiais kariais galutinai išvalyti Lietuvą nuo raudonųjų gaujų. Taip ir įvyko.

7000 Lydejo Panevėžis Kankinį

— Birželio 29 d. Panevėžyje karių kapuose buvo palaidoti komunistų — bolševikų žiauriai nukankinti lietuviai. Tokių iškilmingų ir kartu skaudžių laidotuvių Panevėžys nėra matęs. Šiose laidotuvėse dalyvavo visi Panevėžio lietuviai — apie 7000 žmonių palydėjo žuvusius brolius į amžino atilsio vietą. Kelios dešimtys gražiausių gėlių vainikų puošė jiems kelią į amžinybę. Po jų ėjo Jo Ekselencija Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas su dvasininkais. Toliau ilga juosta tęsėsi apylinkių ukinkininkai, gražiai papuošti vežimai, kuriuose buvo vežami žuvusieji brolių grabai.

Atsiveikimo su karžygiais ir kankiniais kalbas pasakė Panevėžio apsaugos štabo vardu mokytojas J. Micevičius, kupiškėnų vardu prof. J. Elisonas. Prasidėjus karui, bolševikų gajaus gaudė Panevėžio mieste ir apylinkėse tikruosius lietuvius, vežė juos į miškus ir, nukankinę, šaudė. Panevėžyje buvo rasta ir atpažinta 32 kankinių lavonai. Žuvusiųjų tarpe yra gydytojų, mokytojų, valdininkų, gimnazistų, ukinkinų ir darbininkų, kurie buvo paimti tiesiog iš darbo ir nužudyti.

Birželio 23 d. priešpiet sukilo Lietuvos patriotai Kaune ir Vilniuje. Pasigirdo Kaune pirmieji Lietuvos sukilėlių šūviai. Tai buvo 17 pirmųjų Kauno jaunuolių. Su dviem tikrais ir dviem vaikų pistoletais jie staiga puolė Panemunės ginklą sandėlį. Sovietų sargyboje po poros šūvių pasislėgę ir šie veik beginkliai vyrai paėmė ginklą sandėlį. Bet nelaimė jie jame terado tik vien 3000 šautuvų ir porą kulksvaizdžių. Ką daryti be šovinių? Jie tuč tuojau pradėjo šautuvus gabenti į Vilijampolę, kur jų laukė kiti sukilėliai, puolę ten esantį kitą ginklą sandėlį. Bolševikų smarkiai apšaudomi kulksvaizdžių ugnimi, jie herojiškai pasiekė laiveliais antrąjį Neries krantą ir ten su pora šimtų šautuvų susijungė su vietos sukilėliais, kurie tik ką išplėšė Vilijampolės ginklą sandėlį. Laimė, vilijampoliškiai sukilėliai tuose sandėliuose rado vien tik šovinius. Panemuniečiai, pasiėmę šovinius ir palikę vilijampoliškiams šautuvus, grįžo vėl per Nerį į Panemunę. Tu pat metu kiti panemuniečiai sukilėliai nugalėto likusius šautuvus į Fredą, Aleksotą ir tokiu būdu apginklavo vietinius sukilėlius.

13 val. prasidėjo rimta kova Vilijampolėje, Panemunėje ir Aleksote, o po valandos ir Kauno centre. Sukilėliai, daugiausia durtuvais, puolė svarbesniausias valdžios įstaigas ir jas per porą valandų po nepaprastai žiaurios kovos užėmė. Visose gatvėse traukė kulksvaizdžių ir šautuvai. Pietų metu staiga išsoko į Vytauto prospektą "Metalo" fabriko darbininkų būrys ir su pora pištalių rankoje bei su plakais ginkluoti nuginavo tris bolševikų tankus. Bet tikrai tragedija: nei vienas iš sukilusių darbininkų visiškai negali valdyti užgrobtų tankų. Tačiau jie nusimaina: išplėšia iš jų kulksvaizdžius, sudaužo tankų vairus ir drožia į pagelbą savo broliams, kurie kiekvienoje gatvėje iš visų kampų pila į bėgančią bolševikų kariuomenę. Ji nepajėgia rimtai priešintis; garmių pašalyje virsta raudonarmiečiai, palieka savo pabuklus, tankus, tanketes ir kaip zuikiai mauna kas kur gali. Tai jiems buvo tikras perkėnas iš giedro dangaus. Užuoat susilaukę paramos iš vietinių gyventojų, jie staigiai gavo kruvinąją pirtį.

Birželio 23 dien. 2 val. po pietų sukilėliai jau užėmė Kauną, visą valdžios įstaigas. Užplėvė savo Lietuvos valstybinę vėliava Karo Muziejaus bokšte. Suplėvesavo tautinės vėliavos ant visų lietuvių gyvenamųjų namų. Per radiją paskelbiama apie Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atstatymą ir laikinosios Lietuvos vyriausybės sudarymą. Seka įsakymai ir parodymai. Lietuvių nuotaika pakilus, karvinga. Gatvėse dar verda kova su bolševikų sėbrais ypač žydais, kurie, užsibarikadavę savo namuose, šaudė pro langus į sukilėlius. Kraujas liejasi. Sukilėlių sanitarinė pagalba šimtais veža sužeistuosius. Nėra jų kur gulydyti. Talpinama į privačius butus. Gedytojų nėra, juos išvežė bolševikai. Stengiamasi tenkintis vienu kitu gydytoju ir pora gailestingųjų sesučių.

Birželio 22 dien. rytą žuva vienas iš Berlyno išvykusių mūsų kovos draugų, aviacijos leitenantas Dženkaitis. Jis nusileidžia su parašutu prie Kauno aerodromo dideliems uždaviniam. Nepavyksta; besileidžiant lužta jo kova. Bolševikai peršauna jį į krutinę. Didvyris po poros valandų miršta Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninėje.

Birželio 23 ir 24 d. naktis Kaune audringa. Sukilėliai kerta paskutinį smugį sovietų armijai, kurios Kaune nepalieka nei pė-

sako, ir atkakliai kovoja su kiekviena bolševikų citadele. Nugali. Išluosuojami iš kalėjimo politiniai kaliniai, kuriuos bolševikai beveik metus kankino. Deja, dalis bolševikų išvežta į Minską. Paliuosuotieji kaliniai nepanašūs į žmones, nes sunku juos atpažinti. Buvo išluosuoti mažiau žymūs asmenys, nes labiau žinomi bolševikai išvežė. Veik visi išluosuotieji tuojau stvėrėsi ginklo prieš jų kankintojus, nukankintieji gi kaliniai glėbuojami.

Birželio 24 d. rytą prasidėjo miesto valymas. Buvusiame sunkiųjų darbų kalėjime lietuvių vietą užėmė Lietuvos išdavikai. Jie dar sutalpinti į buvusios sovietų pasuntinybės rumus, saugoma policija ir kitur.

Birželio 24 d. popietį ir sukilėlių užimta Kauną įgyjuoja pro išspogdintą Vytauto tiltą 6 vokiečių kariai su vienu leitenantu priešakyje. Juos pasitinka sukilėliai ir veda į radiofoną. Čia leitenantas pasako kelis žodžius ir praneša apie Kauno užėmimą. Po kelių valandų vokiečiai pastato tarp susprogdintų geležinkelio ir Vytauto tiltų pontoninį tiltą ir keliasi į Kauną. Minia juos sutinka. Sukilėliai palaiko miestelė tvarką, vokiečių gi kariuomenė žygiuoja savo keliu.

Tarp sukilėlių ir vokiečių kariuomenės užsimezga kontaktas. Vokiečių kariuomenės vadovybė paima į savo rankas užmiėsčio pašto susisiekimą ir viso susisiekimo kontrole. Visa kita tvarko laikinoji vyriausybė ir jos administracija.

Birželio 25 ir 26 d. sukilėliai dar labiau išvalo Kauną ir priemiesčius nuo raudonųjų partizanų ir veda kovą prie Kauna esančiuose miškuose su pasislėpusiais raudonarmiečiais.

Lietuvių sukilėlių nepaprastą drąsą ir pasiaukojimą patys vokiečių kariai taip apibūdino:

— Narsiai kovojo suomiai, bet tokiam narsumui ir tokiam pasiryžimui bei ištvėrmei, kokį šiandien mes matome Lietuvoje, niekas negali prilygti. Jie kovojo ne kaip žmonės, bet kaip liutai. Tai geležiniai žmonės, tai pasakiški vyrai — girdėjau kalbant aukštus vokiečių karininkus.

Ir kas gi gali patikėti, kad 17-18 metų vyrai durtuvais, per savo draugų lavonus, ėmė įstaigas, sandėlius ir atskirus Kauno namus. Jų šūkis buvo — pirmyn! Laisvė arba mirtis!

Apie 70% visų Kauno langų langų kulkų subadyti, nei vieno namo slenkščiai, sienos krauju aptaškyti. Ir aš apsigyvenau name ir žengiu priangiu krauju aplakstytu. Čia žuvo du raudonarmiečiai, nukovė vieną jauną sukilėlį.

Birželio 27-28 d. Kaune viešpatavo jau tvarka. Įstaigos veikia, žmonės renkasi į savo darbo vietas. Tik liudnai byloja užuoatą Raudonojo Kryžiaus sukilėlių sanitariniai automobiliai. Juose susėdęs jaunas personalas, dažniausia felčeriai ir savanorės merginos skuba slaugyti išmėtytus po butus apie 3,000 sužeistųjų, jų tarpe apie 300 labai sunkiai. Kasdien laidojami nauji mirstantieji.

Bolševikiškieji partizanai paskutinį savo žiaurumą parodo naktį iš birželio 26 ir 27 d. Jie Vilijampolėje išžudo klatingai apie 20 lietuvių vaikų. Šiam žiaurumui, kaip pasakojama, vadovavęs kažkokis vilijampoliškis žydas. Sukilėliai laiku paskubėjo ir visus banditus išnaikino. Šioje kovoje taip pat žuvo nemaža ir sukilėlių.

Birželio 28 d. rytą Kauną pasiekė liudna žinia: apsuptieji Gaizūnų poligone raudonarmiečiai išžudė naktį (iš 27 ir 28) apie 300 ukinkinų. Sukilėliai sujudė. Pasikvietė į pagelbą vokiečių dalinius, nudumė į miškus priešintis bolševikams ir ginti savo brolių ukinkinų nuo žudynių.

Kauniečiai labai nerimastavo del Vilniaus sukilėlių padėties. Jie tik viena žinojo, kad Vilnius yra paimtas, bet kad ten dar eina žiaurios kovos. Susisiekimas

MUZIKALIŠKI VEIKALAI

KANKLININKAS Gražus, patriotinis ir juokingas muzikalis vieno veiksmo vaidinimas. Parašė J. Steponaitis. Muzika: Žilėvičius, Simkauskas, Kurdinaičio, Eremino. Veikia šeši asmenys ir choras. Lengvas pastatyti, nereikalauja kostiumų nei didelių scenos dekoracijų. Užsimokėję \$10 vaidinkite kiek norit. Pinigai mokasi su užsakymu.

GRAZUOLIO KARALAITIS Tai vienas garsiojo kompozitoriaus Ch. Gluck veikalų. Lietuviškai sutaisė J. Steponaitis. Veikia penki asmenys ir choras. Lengvas vaidinti, nei daug kostiumų, nei sunkių scenos dekoracijų. Muzika labai graži ir labai artima lietuviškai. Užsimokėję \$10 vaidinkite kiek norit. Pinigai mokasi su užsakymu.

SVIRPLYS Tai nauja dainų knygelė. Knygelė yra 20 naujų, gražių, juokingų dainelių. Parašė J. Steponaitis. Muzika Kurdinaičio ir Žilėvičiaus. Dainelės visur tinkamos dainuoti: ir piknike, ir salėje, ir vestuvėse, ir krikštynose, ir visur kitur. Dar iki šiol tokios dainų knygelės nebuvo. Tai Naujenybė! Tai senai lauktas svečias!

Kiekvienam namely, kiekvienoj lietuviškoj šeimoj turėtų rasti "SVIRPLYS" Dainuokite patys, mokykite vaikus, pratinkite jaunuolius — tai geriausias įrankis palaikyti lietuviybę.

Nustokit aimanavę, liaukitės dusavę, kad mūsų jaunimas nuo mūsų tolimasi! Duokite jaunimui viršų ir tegul jis lavinasi savo kalbą padalnuoti. Svirplio dainelės gražios ir lengva išmokti, — sykį perdainavę jau ir moki!

Jei turi mergaitę ar berniuką, jaunuolį ar dukrelę, tai tuoj duok jiems į rankas "Svirplį". Dainelių muzika graži ir lengvutė, — kad ir dviem pirštais gali pianu suskambinti. Gal jusų namuose kas moka bilė kokį instrumentą vartoti — imkite "Svirplį" ir griežkit — linksminkitės patys ir palinksminkit namiškius!

Jei nori ką apdovanoti, tai geriausia dovana bus "Svirplys". Turėdamas namuose "Svirplį" buk tikras, kad nereikės liudėti. Papirk tą dainų knygelę saviškiams, apdovanok savo draugus toliau gyvenančius, praneškit mums kam norit "Svirplį" nusijsti ir mes tai jums padarysime. Atsiųskite \$1. ir tuojau mes jums atsiųsime "Svirplį".

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

P. A. Lankinikas, M.D.
(LANKENNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Tel. 3-0340 ir 6-8607
Priėmimo valandos: nuo 2 iki 6 po pietų, nuo 7 iki 8-tos vakarais
Sekmadieniais ir švenčiomis sulgius susitarimo
522 Grafton St., Worcester, Mass.

F. A. Vaišnora, M.D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-12 ryte; nuo 2-4 pm ir nuo 6-8 vakare
(Sekmadieniais sulgius susitarimo)
TEL. 5-7810
67 Providence g-vės., Worcester.

DR. M. J. COLNEY
(Aukštakalnis)
148 Grand St. — Waterbury, Conn.
Vartojam Saulės spindulius, Thermoj, ir kitus modernius metodus del Aukšto ir Žemo Kraujospaudimo, Vidurių ir Širdies Ligų, Reumatizmo, Tonsilių, ir Odos Ligų su gerom pasekmėm.
TEL. 3-4747

Dr. Larivière
Porous Plasters
For over half a century has been widely known fully in the relief of muscular pain due to strain or cold. The soothing medicinal action of Dr. Larivière Plasters causes the inflammation from the affected part to subside.
Insist on Dr. Larivière Plasters at all times.

GRAY'S SYRUP
RED SPRUCE GUM
has been the remedy for colds, coughs, and all other ailments of the throat and lungs for many years. It is a natural and reliable remedy for all such ailments.
Do not wait for complications. Buy at all drug stores. It will relieve you with a few days.

Oriental Cream
The Cream used by famous stage and screen stars. You will start your skin on a new basis.
Wholesale: Fishkill, N.Y.

Quickly Relieves
MOTHERSILL'S
SEASICK REMEDY
Mothersill's Seaside Remedy is the most effective remedy for seasickness, motion sickness, and all other ailments of the stomach and intestines.

Mothersills
su Vilniumi buvo viską laika trauktas, nes tarp Kauno ir Vilniaus dar buvo raudonarmiečių armija, kurią niokiojo sukilėliai ir vokiečių kariuomenė.

Birželio 28 d. pietų metu Kauną pasiekė žinia, kad nepasiekė k tai sunaikinti Šiauliai. Vokiečių gi sukilėliai galutinai apsupo nuo bolševikų armijos ir tik laukė jasi su vietos partizanais.

Šiandien visa Lietuva jau buvo nuo bolševikų. Visur pabuvojo Lietuvos trispalvė. Nuo šios gyvenimo lapas jau atvėrėtas. Jis aplakstytas lietuvių krauju, kurio kolia jėga netvėtrins. Visa lietuvių tauta, pakelusi tiek aukų, laukia, kad atneš rytojais.

Mano prietelius, su kuriuo susisveikinau, turėdamas išrašyti iš Kauno, tarė:

— Mes šiandien laisvi. Bus ryto, mes nežinome. Tačiau viena mes žinome: tai, kas patys sukilėlių pasiaukojimu — patys visiems amžiams mūsų Tautos ateičiai ir egzistencijai.

AMERIKOS LIETUVIS SPAUSTUVĖJE ATLEKIA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

NAGGING BACKACHE
May Warn of Disordered Kidney Action. Don't Neglect It!
Modern life with its ceaseless hurry and worry, irregular hours, improper eating and drinking, exposure, contagion, keeps doctors busy, hospitals crowded. The after effects are disturbing to the kidneys and oftentimes people suffer without knowing that disordered kidney action may cause the trouble.
After colds, fever and similar ills there is an increase of body impurities the kidneys must filter from the blood. If the kidneys are overtaxed and fail to remove excess acid and other harmful waste, there is poisoning of the whole system.
Symptoms of disturbed kidney function may be nagging backache, persistent headache, dizziness, getting up nights, swelling, puffiness under the eyes, a feeling of nervous weakness, a feeling of strength gone, energy, other signs of nervousness, or bladder disturbances, scanty or too frequent urination.
In such cases it is better to rely on a medicine that has won world-wide approval than on something less favorably known. Use Doan's Pills. They have been winning friends for more than forty years. Be sure to get Doan's. Sold at all drug stores.

DOAN'S PILLS

DAKTARAS KAZIMIERAS JONAS PIELIOKAS
(DR. CHARLES JOHN PELLOCK)
LIETUVIS GYDYTOJAS

Šiomis dienomis Worcesterio lietuvių profesionalų skaičius padidėjo, kada jaunas, energingas, čia gimęs lietuvis gydytojas atidarė savo ofisą šiame mieste, Medical Arts Name, 36 Pleasant gatvės.

Naujas gydytojas gimė Rumford, Maine valstijoje, kovo 21-ą dieną, 1909 metais. Jisai iš jaunų dienų buvo linkęs prie mokslo ir medicinos. Kazimieras Pielokas užbaigė Stephen's Aukštesnę mokyklą, Rumford, Maine. Baigė prirengiamąjį medicinos kursą, Tuft's kolegijoje. 1936 metais tapo gydytojas, užbaigęs College of Physicians and Surgeons.

Jisai medicinos ir chirurgijos praktikavo sekančiai: St. Marys' Hospital, Rochester, N. Y.; Iowa State Hospital; Community Hospital, Rumford, Maine; University Hospital, Coral Gables, Florida.

Jaunojo gydytojo namai yra adresu 682 Main gatvės, Shrewsbury, Mass., kur jisai po-pietų priima pacientus.

Rytai nuo 10 iki 12-tos valandos ir vakarais nuo 7-tos iki 9-tos valandos gydytojas priima pacientus, savo ofise, 36 Pleasant gatvės. Jo telefonai Worcester, 4-6274 ir Shrewsbury, 2-1411.

Kalbant su jaunu gydytoju, jisai pareiškė, kad pageidauja dirbti tarp savo tautos žmonių ir jiems pagelbėti visuose gydymo reikaluose. Jisai priklauso prie Lietuvių Piliiečių Klubo ir Šv. Roko draugijos, Rumford, Maine ir ketina dalyvauti su lietuvais vietinėse

draugijose ir visuose veikiuose. Linkime naujam lietuviui gydytojui kuo geriausiu pasisekimu savo profesijoje Worcesteri.

Pranešimas Lietuviam Studentam

Kongreso atstovas Pehr G. Holmes praneša apie prirengiamus kvotimus del trijų, kurie imtų paskutinius kvotimus ateinantį kovo mėnesį del istojimo į West Point, liepos mėnesį, 1942 metais. Kvotimai bus laikomi šeštadienį spalio 4-tą, 1941 metais Worcesterio dideliame pašte. Visi šio distrikto gyventojai, kurie bus tarp 17 iki 22 metų kada bus priimti, gali pasinaudoti proga. Kurie norėtų stoti į "West Point" ir laikyti kvotimus turi parašyti aplikaciją laišku pas: Congressman Holmes, Room 1108 House Office Building, Washington D. C. Aplikacija turi pasiekti p. Holmes ne vėliau rugsėjo 25-tą dieną.

DININĖ MOKYKLA SUAUGUSIEMS

Lamartine gatvės mokykloje, kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 to po pietų yra vieša dininė mokykla ateiviams. Šioji mokykla yra vedama del moterų ir vyrų, kurie dirba vakarais ir negali lankyti vakarines mokyklas. Čia gera proga visiems išmokyti rašyti ir skaityti ir prisiruošti del pilietybės. Mokiniai gali pasiskirti valandas, kada jiems patogiau ir buti kaip ilgai jie gali. Galima paduoti savo vardą Lamartine gatvės mokykloje ar Director of Americanization, kambarys 415, Chamber of Commerce Bldg., 32 Franklin gatvės.

Nepaprastas Piknikas

Sekantį sekmadienį, rugsėjo 14-tą, Lietuvai Remti Draugija rengia nepaprastą pikniką, J. Babrausko sode, Leicester, Mass. Šiame piknike pirmą kartą dalyvaus Lietuvos Konsulo sekretorius, p. A. Šimutis, iš New Yorko. Jisai atvažiuoja, idant geriau susipažintų su Worcesterio lietuvais. Jisai kalbės apie dabartinę Lietuvos padėtį, Worcesterio ir apylinkės lietuviams kviečiami dalyvauti piknike. Ne tik praleisite laiką linksmai, bet ir tuo pačiu sykiu prisidėsite prie garbingo darbo pagelbėti pavergtiems mūsų broliams ir seserims. Rengėjai

PAGERBE MYKOLA TAMULEVIČIŲ

Šeštadienį, rugsėjo 6-tą dieną, Juozas Tamulevičius su savo žmona surengė pagerbimą savo broliui, Mykolui Tamulevičiui, kurs išvyks į Kanadą mokytis į kunigus. Ponių Tamulevičių šeimyna gyvena 348 Millbury gatvės, kur susirinko skaitlingas lietuvių būrys. Visi svečiai buvo pavaišinti tikrai lietuviškai. Mykolui Tamulevičiui buvo usteikta daug linkėjimų.

Sekantieji Worcesteriečiai dalyvavo pagerbime: — Adomas B. Kašėta, Jonas ir Petronė Bačins-

Filene's WORCESTER BARGAIN BASEMENT FOR MEN AND BOYS

Pirmadienį!

PIRMADIENI! ATIDARYTA NUO 9-TOS VAL. RYTO IKI 9-TOS VAL. VAK.

Klauskite Musų Pranešimų per radio WTAG-12:20 iki 12:30 Per Pietus Sekmadienį

Ponas Sam Kingsdale, iš Filene's Bostono Krautuvės; Tony Walkavich, Ed Fitzgerald, Rox Cutter ir Al Lucas iš Worcesterio Krautuvės suteiks Jums tikriausias informacijas.

7-TAS PUS-METINIS PARDAVIMAS VYRAI! 1923

1 ar 2 Kelnų Kostiumai APSIAUSTAI - PALTAI

\$14.90

Per daug mėnesių ir savaitę planavome suruošti jums šitą nepaprastą įvyki — taip svarbų, kad mes paskirkime daugiau mūsų visos žemutinio skyriaus vietos šiam išpardavimui.

Kostiumai, Apsiaustai, Paltai iš didesnių krautuvų, iš New Yorko ir Bostono krautuvų kompanijų.

Buvo išrinkta didelė pasirinkimas visokių mery — paprasto, trumpo, ilgo, storo. Ateikite rinkti del geriausio pasirinkimo — pradėdami Pirmadienį.

ĮMOKĖKITE \$5.00

LIKUSIUS PINIGUS I 10 LYGIAS SAVAITINES MOKĖSTES

RUSAI IŠVEŽĖ BUVUSIĄ WORCESTERIETĘ I SIBERIJĄ

Ponia Mae Aldrich, Gražumo Salono vedėja, Slater name, Main gatvės, Worcesterio miesto centre, yra labai susirupinusi savo sesers likimu. Jos sesuo yra gerai Worcesteriečiams žinoma ponja Eleonora Saltėnūtė Čarneckienė. Šiomis dienomis ponja M. Aldrich gavo nuo ponios Čarneckienės kabelį, iš Sibėrijos, su prašymu atsusti pagelbos. Kabely nebuvo pažymėta nei apie p. V. Čarneckį, nei apie vaikučius. Tai p. M. Aldrich nežino ar jie išliko sykiu gyvi ar bolševikai juos atskyrė. Ponia M. Aldrich daro viską kas

tik galima su pagelba itakingųjų asmenų, idant išgelbėti savo seserį ir visą šeimyną, patekusią į žiaurių, nežmoniškų bolševikų nelaisvę. Yra šimtai tukstančių panašių atsitikimų. Amerikos lietuvių daug giminių buvo prievartai išvežti ir randasi Rusijoje, nuo jų žinia. Susirašinėjimas su giminėmis Lietuvoje yra neuztikrintas. Kai kurie gauna laiškus iš Lietuvos, bet daug kartų iš čia pasiusti laišakai juos nepasiekia. Visiems lietuviams yra didelis susirupinimas savo tėvų, brolių, seserų ir giminių likimu.

kai, Adolfas ir ponja Tamulevičiai; ponis Čižiuvienė ir O. Keršienė; ponai Esoniai, ponios E. Džiaugienė, T. Debeikienė, Svedienė, Romanienė, Krigienė, V. Skamarakienė, ponai M. Mazgeliai; ponios J. Antanavičienė, Nedzveckienė, B. Bagdonienė, Jonas Kriaunelis; Katarina Ivanauskienė, ponai E. Jan-

sevičiai; ponai A. Bonczyk; p. F. Ramanauskai; S. Rozanski, Elena Roman, Stanislovas Roman; p. A. Listavičiai; p. J. Puzai; Ona Stacevičiūtė; Robertas ir Jonas Listavičiai. J. Tamulevičiams pagelbėjo Elena Romanienė, panelės Lillian ir Pranciška Romanienės ir Karolina Listaitė.

Piknikas Atholy

Sekmadienį, rugsėjo 14-tą, Atholio Lietuvių Piliiečių Klubas rengia pikniką, 1-ą val. po-pietų. Pikniko vieta — prie Lietuvių Svetainės, Jones Street, Athol, Mass. Kviečiam lietuvius iš Worcesterio ir visos apylinkės atvažiuoti. Bus skanių užkandžių, visokių gėrymų ir parinkta muzika. Rengėjai

Worcesterio Draugijų Pranešimai

Lietuvių Moterų Klubo choro grupė pradės vėl laikyti repeticijas rugsėjo 11-tą dieną, ketvirtadienį. Jei naujų narių norėtų priklausyti prie šios grupės laikoties ypato pašaukia telefonu 5-1338.

Moterų Klubas laikė savo mėnesinį susirinkimą antradienio vakare, rugsėjo 9-tą, 1941 metais, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Vienas iš nutarimų buvo suruošti pikniką (wieny roast) Lietuvių Ukėsų Klubo vasarnamį Bungalow, Davis Way, prie Quinsigamond ežero. Piknikas prasidės antrą valandą po-pietų, šeštadienį, rugsėjo 13-tą. Visos narės malonėkite dalyvauti šiame parengime. Ki-

Phons 5-5746 or 6-1175
John V. Bacinski
REAL ESTATE BROKER
PROPERTIES AVAILABLE FOR RENTAL
Representing Worcester Bank & Trust Co.
Negotiation of Mortgages & Loans
344 MILLBURY STREET
Worcester, Mass.

Pristatomi į Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymų
Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užlaiko Visokius Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Valstybinę Degtinę, Vyną ir Alų
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-3381

Parsiduoda Pigiai
Trijų šeimynų namas, po 6 kambarių; 4 karų garadzius; naujas įrengtas; viduj gerame atovy. Pasitvarkyti na po \$72.00. kas mėnesį. Leptuvas lygos. Tel. 2-7129. Prie Harto gatvės (35-37)

Tuščias Kambarys
Išnuomavimui blaiviam, nesudijamam vyriui. Visomis informacijomis malinėkite kreipkitės Amerikos Lietuvis, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

SKAITYKITE LAIKRAŠČIUS

Amerikos Lietuvis
Brazilijos Lietuvis
Darbininkas
Dirva
Naujienos
Naujoji Gadyne
Saulė
Vienybė
Čia suminėti laikraščiai parduodami atskirais numeriais arba ir užprenumeruoti metams. Kreipkitės: 14 Vernon Street AMERIKOS LIETUVIS
tas nutarimas buvo suruošti šio mėnesio mėtinį bankietą Lietuvos Ukėsų name, vietoj didesnių restoranuose, kaip budavo įvykiais metais.

Hi-Test Range & Fuel Oil
Millbury St. Coal & Ice COMPANY
441 Millbury St., Worcester, Mass.
Tel. Dial 2-7887
VISOKIOS RUŠIES ANGLIAI
Naujos Anglijos Koksal ir Mėlynieji Angliai, Musų Speciališkumas
Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurul
KIELA ir KRUKONIS, Sav.

WALTER BOREK
10 GROSVENOR ST.
Worcester, Mass.
Taiso Armonikas, Nustato Balsą ir Taiso Vamzdžius
Visas Darbas Gvarantuotas
Worcesterio Pasitiktinias Ekspertas Bile Kokio Typo Armonikos Sutaisyma.

1942 Sieniniai Kalendoriai 1942
UŽSISAKYKITE KALĖDINĖMS DOVANOMS SIENINIUS KALENDORIUS
Amerikos Lietuvis Knygyne randasi šimtais įvairaus stilio sieninių Kalendorių, pritaikytų Kalėdinėms Dovanoms. Dalis jų išdėstyta lange, kurių pavyzdžius galima matyti bile kada.
Kviečiame visus Lietuvius Biznierių duoti ant Kalendorių užsakymus iš anksto. Dabar duodami ant Kalendorių užsakymus, galite buti tikri, kad jūsų užsakymai patenkins jūsų kostiumierius ir bus atspausdinti į laiką — priešais Kalėdų Šventes.
Laukiant ilgiau, gražesnieji Kalendorių pavyzdžiai gali išsibaigti, ir tik-tai gausite tokius Kalendorių vaizdus, kokie bus.
Ypatingai šiemet veik visi Lietuviai Biznieriai yra susirupinę ant Kalėdų savo kostiumierius apdovanoti gražiais kalendoriais. O tie, kurie neturės tų dovanų, tikrai nukentės biznyje del "neapsižiurėjimo" į laiką.
Visais reikalais kreipkitės šiuo adresu: —
AMERIKOS LIETUVIS, 14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.